

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

ANUL XIV Nr. 698

VINERI 1 AUGUST 1958

12 PAGINI, 1 LEU

Creație

ELOCVENȚA FAPTELOR

În discursul rostit la al cincilea congres al Partidului Socialist Unit din Germania, la 11 iulie 1958, N. S. Hrușciov a spus: „Ideologii burgheziei n-au decît să inventeze „vicul” și lipsuri ale sistemului socialist, să facă gălăgie în jurul „crizei comunismului”. Ei se ocupă cu asta din primele zile ale existenței puterii sovietice în Rusia. Noi însă, în pofida tuturor strădaniilor dușmanului, am construit socialismul și acum înaintăm cu succes spre societatea comunistă”. Comunicatul Direcției Centrale de Statistică de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. asupra îndeplinirii planului de stat în primele șase luni ale anului 1958 aduce încă o confirmare întemeiată pe date și cifre cit se poate de elocventă a cuvintelor lui N. S. Hrușciov.

Economia națională a Uniunii Sovietice continuă să se dezvolte într-un ritm care depășește cu mult previziunile economiștilor burghezi înspăimîntați de perspectivele întrecerii pașnice între cele două sisteme economice. Siluind faptele, luîndu-și dorințele drept realități și realitățile drept cantități neglijabile economiștii burghezi s-au pus de acord să atribuie Uniunii Sovietice un ritm de dezvoltare a producției sale industriale de cel mult 6 la sută pe an. Ce poși să faci, însă, dacă realitatea este mai puternică decît socotelile economiștilor occidentali! După ce în anul trecut producția industrială a Uniunii Sovietice a crescut cu 10 la sută față de anul 1956, în primele șase luni ale anului curent ea a crescut cu 10½ la sută față de perioada corespunzătoare a anului trecut.

Fiecare dintre cifrele și faptele cuprinse în comunicatul Direcției Centrale de Statistică confirmă marea însemnătate și utilitate a măsurilor luate în ultimul an, din inițiativa C.C. al P.C.U.S., pentru reorganizarea producției industriale și agricole.

Reorganizarea conducerii industriei și construcțiilor dă roade bogate. Planul semestrial al producției industriale globale a fost îndeplinit în proporție de 109 la sută. Toate republicile unionale au depășit planul producției industriale globale. Toate consiliile economiei naționale, cu excepția consiliului din Sahalin, și-au îndeplinit și și-au depășit planul. O serie de importante ramuri industriale, printre care producția petrolului, a cărbunilor, a oțelului, laminoarelor și minereului de fier, a metalelor colorate, a cimentului etc. și-au îndeplinit planul semestrial înainte de termen. Industria articolelor de larg consum a obținut și ea bune rezultate, reușind să îndeplinească înainte de termen planul semestrial al producției de fire artificiale și sintetice, țesături de lînă și în, încălțăminte, tricotate și altele. Primele succese obținute pe calea îndeplinirii grandiosului plan de dezvoltare a industriei chimice sovietice sînt de asemenea înregistrate de comunicatul Direcției Centrale de Statistică. Planul semestrial al producției principalelor sorturi de rășini sintetice și de mase plastice ca și de fibre sintetice a fost depășit. În întreprinderile industriei chimice se desfășoară o muncă intensă pentru realizarea hotărîrilor Plenarei din mai 1958 a C.C. al P.C.U.S. cu privire la accelerarea dezvoltării industriei chimice.

Avîntul producției industriale nu se oglindește însă numai în indici cantitativi. De mare importanță este faptul că sporirea generală a producției industriale este însoțită de îndeplinirea sarcinilor de scădere a prețului de cost și de mărire a productivității muncii. În prima jumătate a anului 1958, productivitatea muncii a crescut în industrie cu 6 la sută față de perioada corespunzătoare a anului trecut, iar în construcții cu 10 la sută.

În primăvara și la începutul verii anului 1958, în agricultura sovietică s-a lucrat în noile condiții create de măsurile luate pentru întărirea continuă a orînduirii colhoznice și pentru reorganizarea S.M.T. Aceste măsuri au dus la creșterea inițiativei țărănimii colhoznice. În ciuda timpului neprielnic, lucrările agricole de primăvară s-au desfășurat cu succes iar acum în Uniunea Sovietică se strînge o recoltă bogată. Planurile de colectări au fost depășite. Șapte ul a crescut. Schimbările ce s-au produs în satele sovietice în acest an sînt ilustrate de următoarele cifre: 65 la sută din numărul total al colhozurilor au și cumpărat de la S.M.T.-uri, pînă la 1 iulie, parcul de mașini de care au scos că au nevoie. În total, colhozurile au cumpărat 406 mii tractoare, 137 mii combine și multe alte mașini.

Comunicatul Direcției Centrale de Statistică arată că și în primul semestru al anului 1958 au fost luate noi măsuri pentru realizarea prevederilor Congresului al XX-lea al P.C.U.S. cu privire la ridicarea nivelului de trai al populației sovietice. Noi categorii de muncitori au început să lucreze cu orariul redus. Veniturile bănești ale populației au crescut cu 106 miliarde ruble față de primul semestru al anului trecut. Mari cantități de mărfuri au fost vîndute în plus populației. Numai din fonduri centralizate au fost construite și date în folosință aproximativ 12 milioane metri pătrați de construcții de locuințe, cu aproape două milioane metri pătrați mai mult decît în perioada corespunzătoare a anului trecut.

Rezultatele îndeplinirii planului de stat al dezvoltării economiei naționale a U.R.S.S. în prima jumătate a anului 1958 dovedesc marile avînturi ale industriei și agriculturii sovietice, marile succese ale științei și culturii sovietice, marile progrese obținute pe calea ridicării neîntreprinse a nivelului de trai al popoarelor sovietice.

Ion Manu

Din sumar:

● **Lumea viitorului apropiat**

(pag. 5-a)

de ing. Dem Urmă

● **Intr-un colhoz gruzin**

(pag. 7-a)

de Silviu Podină

● **Palpitantul preludiu al gloriei**

(pag. 8-a)

de Margareta Boureanu

B. Basov.

Ilustrație la „După bătălie” de Lev Tolstoi

CLIPA CARE NU SE UITA

Zilele trecute, în mai multe orașe din țară au avut loc, sub semnul prieteniei veșnice romino-sovietice, manifestări însuflețite, prilejuate de plecarea trupelor sovietice care se înapoiază în patrie.

Momentul îmi readuce în minte nenumărate întâmplări, văzute cu ochii mei, și care vor rămâne de-a pururi înscrise în inimile noastre.

În ultimii patruzeci de ani de când, zi de zi, fac gazetărie cu modestele-mi puteri și cunoștințe, am văzut și am scris despre zecile de vapoare sovietice care ne aduceau griu și bumbac, mașini unelte și oțel, țagile, cărbune și minereu de Krivoirog. Și cum am să pot uita vreodată sutele de cantine C.A.R.S. din satele Moldovei pîrjolite de catastrofala secetă a anilor 1946 și 1947, în care zeci de mii de copii mînceau pline de griu pîrguit pe ogoarele Ucrainei Sovietice?

Și cum am să pot uita pe ostașii sovietici, care, abia întorși de pe fronturi, în 1945, au ajutat la muncile agricole pe câmpiile Torontalului, Lugojului și Aradului?

Dar mai presus de toate, neuitate îmi vor rămâne zilele de luptă, cot la cot, în inima Transilvaniei, în toamna anului 1944. Parcă aveau să vadă primele eșaloane sovietice, moto-mecanizate, care sosiseră în sectorul nostru de front, între Aiud și Turda. Noi ne aflam în sectorul acela, sub presiunea sălbatică și deznădăjduită a trupelor hitleriste, și numai noi știm cu câtă ardoare așteptam izbăvitoarea apropiere a unităților sovietice, înzestrate cu o teribilă tehnică de luptă și însuflețite de un elan supraomnesc, legendar. Megafoanele de campanie hitleriste urlau zi și noapte spre liniile românești, strigându-ne să dezertăm, să trecem de partea lor. Inimile ne erau sguđuite de o minie fără margini și, așa cum eram, cu un efectiv de câteva ori mai mic decît al hitleriștilor, am jurat să nu cedăm nici un metru de pămînt. Atunci, în acele ceasuri grele, au sosit și am văzut pentru prima oară în viața mea legenda-

rele baterii de katușe, uriașele tancuri sovietice, tunurile de Tula autopropulsate, minunatele pistoale automate și pe aprigii, neînfricații lor ostași. O noapte întreagă am stat pe o înălțime, nu departe de Bădeni, privind canonada artileriei sovietice asupra hitleriștilor din sectorul Turda-Ar.ș. Jălnicele megafoane hitleristo-legionare intraseră parcă în pămînt, pălăvragea. Ia și lătratul lor imund amuțiseră în mai puțin de cîteva minute. Atunci, după noaptea aceea, în zorii vînului, am văzut regimentele de tancuri și infanterie sovietică înaintînd ca un tăvălug de oțel spre pozițiile puternice, dar zadarnice, întărite. Poate că erau acolo, ca într-un vis nesperat de noi, alături de noi, veteranii de la movila lui Mamai, eliberatorii cîădirilor din Stalingrad și trăgătorii de elită de la Sevastopol. Și iată, ei luptau acum pentru eliberarea Turzii, pentru eliberarea satului Mihai Viteazu, pentru eliberarea patriei noastre. Li vedeam înarmați cu o tehnică uluitoare li vedeam arși de soare și de vînturi, li vedeam seara în bivouacuri cîntînd și dansînd în jurul focurilor, li vedeam prietenoși, veseli, împărțindu-ne mîncarea din gamelele lor, dăruindu-ne mici amintiri și țigări. Îmbrățișîndu-ne ca niște frați mai mari, plini de efuziune. În alt sector al frontului din Ardeal, la Ineu și Gurahont, confratele meu, poetul Victor Tulbure, cu arma în mîini, scria probabil intîiul vers din tulburătorul poem „Vișinul lui Vania”.

De cîte ori, de atunci încoace, pașii mă poartă prin acele locuri de istorie, gîndul mă duce la miile de Vania pe care i-am cunoscut atunci, în focul luptei. Revăd emoționat mormintele și monumentele eroilor sovietici căzuți la Turda, pe Mureș pe dealul Feleacului, la Arad, la Cluj, la Oradea. Căci cine știe, poate că sub lespede de marmură din centrul orașului Turda, zace și ostașul sovietic care, îmbrățișîndu-mă, mi-a spus în noaptea dinaintea marelui atac: „marile prietenii se călese în focul luptei pentru libertate”.

Da, plini de recunoștință nu vom uita niciodată, că în pămîntul patriei noastre libere, lîngă trupul martirizat al lui Mihai Viteazu și lîngă trupul ostașului romin căzut în războiul antihitlerist, zace înfrățit în jertfă trupul lui Vania, ostaș sovietic.

Să luptăm de aceea fără preget, să păstrăm și să apărăm ca pe bunul cel mai de preț al vieții noastre prietenia cu popoarele sovietice, chezășie a libertății și a muncii noastre pașnice!

Petru Vintilă

Veac nou

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

Apare săptămînal
Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghica, 5
Telefon 3.03.10

Abonamente: pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an, 40 lei.

PROFIL

I

n cei trei ani de apariție, revista sovietică pentru tineret „Lunostri”, a acordat în paginile ei o deosebită atenție tinerelor condeie, creațiilor lor de debut.

Urînd această frumoasă tradiție de a face cunoscute cititorului sovietic cele mai semnificative lucrări ale tinerilor prozatori, poeți, reporteri etc., redacția revistei a pus în întregime numărul său pe iulie la dispoziția tinerelor talente. La rubrica de poezie, am întilnit astfel multe nume noi, printre care și acela al Nadejdei Polejaeva, în vîrstă de numai 16 ani, elevă la o școală medie din regiunea Moscova, sau al tînarului student Valentin Stolearov, de la Institutul pedagogic din Kuibișev, din ale căror promițătoare versuri reproducem mai jos.

NADEJDA POLEJAEVA

INTRE „DA” ȘI „NU”

Prin delirul greu, în noapte,
Parcă iar aș auzi

Alte doctorilor șoapte:

„Nu se va-nșănătoși!”

Cercuri roșii de lumină

Trec prin fața mea, mereu.

Spaima — soră prea haină —

Stă la căpătîiul meu.

Aș striga, dar n-am puțința.

Glasul parcă mi-e străin.

Și, pierzîndu-mi cunoștința,
Mă cufund în somnul lin.
Văd cum moartea mă tot cere,
În drăcescul ei colind.

I-aș striga, dar n-am putere.

I-aș răspunde: „Nu mă prind!”

Prin tăcerea mormintală

A spitalului, aud

Clar, îndemnul la răscoală:

„Nu!”, — sfidînd destinul crud.

Într-o bună dimineață,

După-un an, ieșind în prag,

I-am spus primăverii-n față:

„Da!” și mi-a suris, cu drag.

Cerul mi-a rănit privirea.

Aerul m-a-nflorat.

Și-ntr-o lacrimă, simțirea

Toată mi s-a revărsat.

Pentru că am fost o dată

La hotarul omeneș

Dintre „da” și „nu”, azi toată

Omenirea o-ndrăgesc.

în rominește de Petre Solomon

VALENTIN STOLEAROV

DE VORBA CU MINE ÎNSUMI

Cresc mii de dorințe în sufletul meu:
Să iau vijeliile-n piept;
La drum să pornesc, un drum lung și greu
Dar pururea drept.

Cînd sună sirena, să flu lingă strung,
Șuruburi strujind și buloane;
Prin talgă drumuri să tai, s-o străpung;
Să min plute peste bulboane.

Să string linul stog, beat de ierbile coapte,
De flori și miresme cosite;
Ca țara să aibă în căni mai mult lapte,
Să curăț în stauț, la vite.

Orașe să-nalț pe întinsele stepe;
Ogoare să ar, să le samăn...
...Și-atunci, da, atunci,
Să scriu voi incape,
De-aceste minuni fără seamăn.

Pe lașul ce caută să se strecoare
Și stă de o parte și tace,
De gît, versul meu, mirosînd a sudoare,
Cu mîini de oțel, să-l înșface!

Cuvistul, bucată din trupu-mi, l-aș vrea;
Ca inima — vie dovadă!
Încît să nu poată-ndrăzni cineva
Cetîndu-mi-l să nu mă creadă!

Așa vreau să scriu! Dar dacă e-un vis?
Și dacă zadarnic e visul?
Și dacă poet să ajung nu mi-e scris.
Atuncea dar, care mi-e scrisul?

Nu, nu-i nici o dramă. Sint mindru că lupt
Pe frontul construcției, căruil,
Ca simplu, cînsîit luptător, ne'nterupt,
Puterea de muncă i-o dărui!

în rominește de Romulus Vulpescu

Chipul lui Lenin este imortalizat în multe lucrări ale compozitorilor sovietici, în cînteculele popoarelor Uniunii Sovietice.

De curînd, editura unio-nală „Sovetski kompozitor” a adunat parte din piesete muzicale și cînteculele închină-te lui Lenin, într-o nouă culegere. Aceasta cuprinde douăsprezece lucrări scrise în perioade diferite de compozitori cunoscuți printre care Tulikov, Blanter, Mias-kovski, Muradeli etc.

Comitetul Central al Partidului Comunist din Ucraina și Consiliul de Miniștri al R.S.S. Ucrainene au a-

doptat o hotărîre în legătură cu editarea Enciclopediei Sovietice Ucrainene. Noua lucrare științifică de mari proporții va avea 15-16 volume de cîte 36-40 coli de țipar fiecare. Enciclopedia va cuprinde 70.000 de articole.

Editarea Enciclopediei Sovietice Ucrainene a fost încredințată Academiei de Științe a R.S.S. Ucrainene. Colegiul de redacție este alcătuit din savanți de frunte,

specialiști din toate domeniile. Redactorul principal al Enciclopediei este cunoscutul scriitor și om de literă ucrainean Mikola Bajan.

Ultimele numere ale revistelor literare sovietice publică lucrări noi datorate unor scriitori cunoscuți.

Așa, de pildă, în „Znamena” nr. 7, Fiodor Panțierov începe un nou roman, intitulat „Reflecții”. Semion Babevski închină, în revista „Oktiabr” nr. 6, un ciclu de schițe vieții cazacilor din Kuban. Și, la sfîrșit, în „Moskva” nr. 6, Nikolai Gribaciov publică un interesant ciclu de poezii.

PETROLUL SI AGRESIUNEA

„Forțele noastre mobile trebuie să fie organizate în așa fel încât să corespundă unor eventuale războaie limitate — de la conflicte cu participarea citorva țări până la mici acțiuni polițienești”.

Această frază este extrasă din raportul Fondului Rockefeller, publicat la 6 ianuarie a.c. Raportul, cuprinzând 25 mii de cuvinte, a fost pregătit timp de 18 luni de un grup de businessmani americani de seamă, în frunte cu Nelson Rockefeller în persoană. Presa a numit raportul „doctrina Rockefeller”. Acesta nu pomenește nici un cuvânt despre țările Orientului arab și în general despre Orient.

Autorii documentului, care în general nu s-au silit să spună lucrurilor pe nume, s-au ferit să pună toate punctele pe „i” și să declare fățiș că „războaiele limitate” sînt un instrument de reprimare a mișcării de eliberare națională. Propunerile lor au fost însă precizate de Departamentul de Stat. Tunurile flotei a 6-a, sub acoperirea cărora trupele americane au debarcat pe teritoriul libanez, au descifrat formulările nebulose ale autorilor „doctrinei Rockefeller”.

Revista franceză „Les Perspectives” l-a numit o dată pe Dulles „preotul suprem al religiei petrolului”. Într-adevăr, nici un alt secretar de stat al S.U.A. n-a acordat atîta atenție Orientului apropiat, adică regiunii pe care regii americani ai petrolului o consideră drept o feudă a lor, drept cel mai bogat și nesecat izvor de profituri.

Compensînd parcă abundența de pustiiri lipsite de apă și s'epele arse de soare, natura a dăruit subsolul din regiunea Golfului Persic cu fabuloase bogății petrolifere. În clipa de față, extracția de petrol din această regiune se ridică la 200 de milioane tone pe an, ceea ce înseamnă că Orientul apropiat ocupă al doilea loc din lume în ce privește extracția de petrol. Acum 20 de ani încă extracția de petrol din Orientul apropiat nu depășea 16 milioane de tone. Acest salt uriaș explică permanentul interes arătat de magnaii americani ai petrolului față de Orientul apropiat. După o ofensivă neîntreruptă, dirză, de aproape 40 de ani, ei au smuls din mâinile monopolurilor engleze, care stăpîneau mai înainte această regiune, poziția dominantă în business-ul petrolifer din Orientul apropiat. Anglia nu mai controlează astăzi decît 30 la sută din extracția de petrol a acestei părți a lumii, în timp ce S.U.A. stăpînesc 65 la sută din totalul ei.

În extracția petrolului din Orientul apropiat sînt interesate douăzeci și două de societăți petrolifere americane. Primul loc îl ocupă societatea „Standard Oil” a Rockefellerilor (New Jersey and California). Investițiile de capital ale monopolurilor petrolifere din

S.U.A. în Orientul apropiat depășesc astăzi 1,7 miliarde dolari. Profitul lor net (după efectuarea plăților de concesiune) depășește un miliard de dolari pe an. Un asemenea raport între profit și capitalul investit nu mai poate fi întîlnit acum în nici o altă regiune de pe glob.

În primii ani după război,

ciei și Turciei. Aceste țări erau considerate drept căi de acces spre țările producătoare de petrol din Orientul apropiat, și nu degeaba presa vremii a scris că Truman și-a proclamat doctrina stînd pe un butoi cu petrol.

Silueta lui Rockefeller s-a profilat mai limpede pe orizontul Orientului apropiat începînd din 1951, cînd S.U.A. împreună cu Anglia, Franța și Turcia au încercat să atragă țările arabe în „comandamentul Orientului mijlociu” în scopul ocupării întregii regiuni, spre a o transforma într-un cap de pod politic și militar al imperialismului. Washingtonul urmărea pătrunderea în Orientul apropiat, dorind pentru început măcar drepturi egale cu Anglia. Popoarele țărilor arabe au respins acest proiect colonialist. Dar Rockefellerii n-au dezmărat.

Intensificarea acțiunilor politice ale S.U.A. în Orientul apropiat s-a produs odată cu sporirea extracției de petrol în această regiune.

Iată cîteva cifre care carac-

Dedesubturile aventurii imperialiste din Orientul apropiat

S.U.A. nu aveau poziții prea solide în Orientul apropiat. Această regiune se afla sub controlul imperial al Angliei.

Statele Unite au început să pătrundă în Orientul apropiat prin Europa. În 1947, a fost proclamată „doctrina Truman”, care prevedea instituirea controlului american asupra Gre-

terizează producția de petrol în două dintre țările cele mai importante pentru monopolurile americane — Arabia Saudită, unde acestea controlează întreaga extracție de petrol, și în Kuweit, unde capitalul american deține jumătate din întreaga extracție (restul este prelucrat de societăți engleze).

(în mil. tone)

	1944	1946	1948	1950	1952	1954	1955	1956
Arabia Saudită	1,0	8,2	19,0	26,6	40,3	46,4	47,0	48,6
Kuweit	—	0,8	6,4	17,2	37,6	47,7	54,7	55

Trebuie să avem în vedere că tot în acești ani s-a deslășurat o impetuoasă mișcare de eliberare a popoarelor arabe, care a zdruncinat temeliiile citadelii coloniale britanice în Orientul apropiat și amenință interesele imperiului petrolifer al Rockefellerilor. Mersul implacabil al

istoriei i-a nelniștit pe regii petrolului, silindu-i să se grăbească.

Desolidarizîndu-se formal de aliații lor — Anglia și Franța — spre a aduna capital politic printre arabi și a reprima mișcarea arabă de eliberare națională cu mâinile altora, S.U.A. au proclamat chiar a doua zi după evenimentele din Suez „doctrina Dulles — Eisenhower”. Aceasta este o nouă etapă, mult mai agresivă a politicii Washingtonului în Orientul apropiat. Profitînd de scăderea catastrofală a influenței engleze în lumea arabă, S.U.A. și-au asumat falsul rol de „apărător” al Orientului arab împotriva unei inexistente „primejdii sovietice”. Printr-un act unilateral, în afara O.N.U., autorii „doctrinei” au inclus o imensă regiune de pe glob în așa numitul „perimetru” al apărării americane — adică în sfera controlului lor imperialist. Ei și-au rezervat dreptul de a stabili împrejurările care le dau temei pentru o imixtiune armată. În același timp au dat termenului de „Orient apropiat” o foarte mare extîndere. „New York Times” scria că în Orientul apropiat „lărgit”, Departamentul de Stat a inclus

Ruine, lacrimi, sînge — pro duse inseparabile ale pătrunderii imperialismului în Asia.

Africa de nord, Etiopia, Congo belgian, Kenya și alte țări africane. Iar revista americană „Monthly Review” constata că „doctrina Eisenhower preconizează crearea unui imens imperiu africano-asiatic”.

Doctrina Eisenhower conține totodată vechi elemente ale jocului dublu și camuflării. Îndreptată spre scindarea lumii arabe, spre izolarea statelor antiimperialiste — Egiptul și Siria — spre întărirea clicilor reacționare feudal-monarhice din lumea arabă, ea presupunea în același timp încercarea de a mitui pe naționaliștii burghezi, de a exercita presiuni economice, șantaj.

Evenimentele care au avut loc în Iordania și Siria în 1957 au arătat popoarelor esența programului colonialist american legat de pactul agresiv de la Bagdad, care urmărește menținerea puterii regilor și șecilor petrolului (adică puterea Rockefellerilor și a Mellonilor), frînarea triumfului mișcării de eliberare și de unitate arabă, punerea lumii arabe scindate sub controlul S.U.A. și transferarea întregului Orient apropiat într-o imensă rezervă colonială a monopolurilor americane.

Către sfîrșitul anului 1957, eșecul „doctrinei Dulles-Eisenhower” a devenit foarte evident. Atunci a apărut documentul cunoscut sub numele de „doctrina Rockefeller”.

„Războaiele locale” „războaiele limitate” sînt o idee veche a lui Dulles. Dar mai înainte se putea crede că războaiele de acest soi vor fi duse de aliații S.U.A. iar imperaliștii americani vor putea „face ordine” în țările rebele cu mâinile altora. Aventura Suezului a arătat însă zădărnicia unor astfel de calcule și de aceea raportul Rockefeller cuprinde o recomandare directă făcută guvernului american: „Este necesară... crearea unor unități militare care să poată realiza o intervenție rapidă...” Mai mult, cu un singur rece și un cinism demn de călăii de la Auschwitz, autorii noii „doctrine” au recomandat crearea unor unități speciale în scopul purtării „unui război atomic limitat” (!). Acesta este un „pas înainte” în comparație cu doctrina Eisenhower. Se cere folosirea directă a armatelor americane prevăzute cu armament atomic pentru înăbușirea mișcării de eliberare națională a popoarelor, căci despre ce alte „războaie locale” poate fi vorba? Pe cei care nu vor să fie robi ai colonialiștilor americani, Rockefellerii îi amenință cu bomba atomică. Ei cer nimicirea fizică a unor populații întregi spre a putea menține supraprofiturile lor.

Agresiunea dezlățuită acum de cercurile conducătoare ale S.U.A. în Orientul arab se inspiră tocmai din „doctrina Rockefeller”. Autorii raportului au dat chiar o „definiție teoretică” războiului limitat care, după ei, se caracterizează prin faptul că „salvarea națională” a S.U.A. nu depinde de rezultatul unui astfel de război. Într-adevăr, nici cea mai neînfrînată imaginație nu și-ar putea închipui că „salvarea națională” sau înle-

reșele naționale ale S.U.A. în genere ar depinde într-o măsură oarecare de conflictul din Liban. Această țară arabă nu prezintă, prin ea însăși, pentru monopolurile petrolifere din S.U.A. un interes alt de mare ca Arabia Saudită, de pildă. În Liban nu există petrol, care se transportă numai prin această țară. Clica militaristă americană vrea însă ca, printr-o demonstrație de război, să intimideze popoarele celorlalte țări din Orientul apropiat care ar putea îndrăzni eventual să atenteze la interesele lui „Standard Oil” sau ale „Gulf Corporation”. Scopul actualei agresiuni este de a „pedepsi” și „învața minte” pe arabii care tind spre independență, de a se răfui cu forțele patriotice din lumea arabă. Cu alte cuvinte „o mică acțiune polițienească”, cum se exprimă autorii raportului Rockefeller.

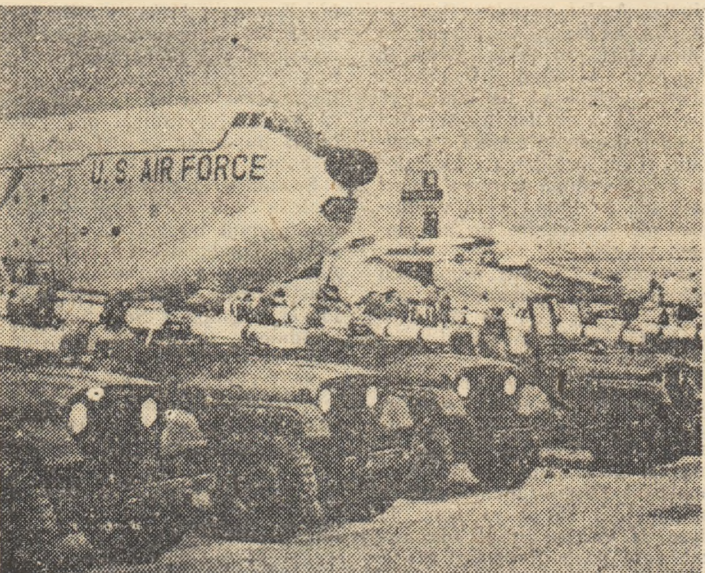
Pentru realizarea unor astfel de operații, inițiatorii noii „doctrine” au cerut crearea „unor poduri maritime” și a unor „poduri aeriene”. Această teză a fost de asemenea pusă în practică în Liban (debarcarea trupelor cu ajutorul „unor poduri maritime”) și în Iordania („un pod aerian” englez).

Agresiunea din Liban înseamnă de asemenea realizarea în practică a concepției lui Dulles despre „politică în pragul războiului”. Intervenția colonialiștilor a apropiat într-adevăr primejdia directă a unui nou război mondial. Jucîndu-se criminal și irresponsabil cu destinele popoarelor, imperiuliștii americani s-au demascat definitiv în ochii întregii lumi.

În acest sens, se poate afirma că noua etapă, a treia la număr, a politicii S.U.A. în Orientul apropiat, în cursul căreia falimentara „doctrină Dulles-Eisenhower” cu încercările ei de a manevra și cu sistemul camuflării a fost înlocuită cu „doctrina Rockefeller” fățiș agresivă, înseamnă crahul întregului curs politic anterior al Washingtonului în Orient. „Noi — recunoaște Walter Lippman — ne opunem astăzi revoluției arabe cu ajutorul forțelor armate”. În spiritul vechii politici colonialiste a „bîței mari”, în spiritul agresiunii Suezului, Statele Unite s-au ridicat împotriva tuturor popoarelor din Orient care luptă pentru independență. Logica imperialismului a împins Washingtonul la sprijinirea armată a clicilor antipopulare vindute, care apără interesele monopolurilor. De acum înainte, aceste regimuri putrede, condamnate, sînt singurul sprijin al S.U.A. în Orient.

În fața popoarelor, Rockefellerii și execuții voinței lor săvîrșesc o tilhărie imperialistă directă. Este o manifestare tipică a politicii de forță, irațională și condamnată la eșec. Este un joc cu focol care a mers prea departe — un joc pe care popoarele iubitoare de libertate nu-l pot tolera.

G. Mirski

Voința de libertate a popoarelor e mai puternică decît armele imperialiștilor.

Vânătorii de raze cosmice

— Centrul științific din Pamir —

Călătorul care pleacă de la Oșa la Horog, pe marele drum al Pamirului, este plăcut impresionat de o așezare curată, alcătuită din case albe.

Aici, printre culmile conice ale munților, la o înălțime de 3.860 metri deasupra nivelului mării, s-a stabilit expediția din Pamir a Institutului de fizică al Academiei de Științe a U.R.S.S. În scurt timp, expediția s-a transformat într-un puternic centru științific, care desfășoară o importantă și interesantă activitate de studiere a razelor cosmice.

Pe Pământ cade neîntrerupt din Cosmos un flux de particule invizibile. Acest flux de particule, care poate fi semnalul nașterii unor noi lumi cosmice, are o uriașă putere de penetrație. Particulele separate ale radiației cosmice pătrund chiar și în cele mai adânci mine. În drumul lor, particulele radiației cosmice dezintegrează nucleele diferiților atomi din aer, provocând nașterea unor particule noi, uimitor de mici și foarte rapide. Studiind aceste raze, fizicienii au descoperit o întreagă familie de particule elementare ale materiei, care acum se obțin cu succes, pe cale artificială, în acceleratori.

Știința razelor cosmice are perspective literalmente nemărginite. De ce natură sînt procesele care dau naștere particulelor radiației cosmice? Cum se întîlnesc și cum conlucrează aceste particule a căror energie este de zeci, sute și milioane de ori mai mare decît energia particulelor accelerate de cel mai mare sincrofototron din lume — cel al Institutului

unificat de cercetări nucleare de la Dubna? Multe descoperiri uluitoare vor mai fi făcute.

Orășelul fizicienilor n-a apărut întîmplător pe meleagurile Pamirului. Se știe că radiația cosmică este mai puternică la înălțimi mari, unde stratul atmosferic este mai subțire. Aici exploziile nucleare ale licărului atom, în parte din atmosferă, provocate de razele cosmice, sînt de cincisprezece ori mai dese decît la nivelul mării, aici „ploaia” de particule cosmice este de zece ori mai intensă decît, de exemplu, la Moscova.

Guvernul sovietic asigură cele mai bune condiții de lucru savanților care lucrează la dezlegarea tainelor structurii materiei. Și nu e de mirare că în Pamir, la Cecekti a crescut atât de repede orășelul științific, utilat cu cel mai nou aparataj pentru cercetări. Orășelul are case de locuit și laboratoare, uzină electrică, ateliere, bibliotecă științifică.

Orășelul fizicienilor este înzestrat cu o foarte variată și complexă tehnică experimentală. El posedă, de pildă, un electromagnet de 70 de tone, camere Wilson, un hodoscop de ionizare, tot felul de instalații pentru dirijarea automată a acestui sistem complex — într-un cuvînt, tot ce trebuie pentru ca cercetările să se facă la nivelul modern al științei.

Pe baza materialului obținut la Cecekti au fost scrise peste o sută de lucrări științifice, dintre care multe sînt cunoscute și prețuite de specialiștii în materie din toată lumea.

V. B.

La Minneapolis în Statele Unite au avut loc sesiunile ordinare și jubilară ale Organizației Mondiale a Sănătății. La lucrările sesiunii au fost reprezentate 79 de țări.

Alături de o seamă de probleme în legătură cu activitatea pe anul 1957 a O.M.S., situația actuală a sănătății publice în lume, bugetul pe anul 1959 etc., au mai fost dezbătute două probleme incluse pe ordinea de zi la propunerea Uniunii Sovietice. E vorba anume de utilizarea în scopuri pașnice a energiei atomice și lichidarea variolei în lumea întreagă. Participanții la sesiune au acordat o deosebită atenție acestor probleme. Și nu întîmplător.

Aplicațiile energiei atomice în medicină și apărarea sănătății oamenilor împotriva acțiunii dăunătoare a radiației penetrante constituie astăzi o problemă

se rezumă la cele de mai sus. Utilizarea pe scară largă a energiei atomice în scopuri pașnice cere luarea unor măsuri eficiente de protecție împotriva acțiunii dăunătoare a radiațiilor penetrante asupra organismului uman. Nu trebuie să uităm că aceste radiații pot avea atât efecte directe cît și indirecte, pot influența ereditatea. Iată de ce, — pentru fundamentarea științifică a nivelurilor de radiații admise, pentru aprecierea din punct de vedere sanitar a dispozitivelor de protecție, diagnosticarea la timp și tratarea eficientă a bolii radiațiilor, ca și pentru studierea acțiunii energiei eliberate în urma reacțiilor nucleare asupra funcțiilor ereditare ale organismelor vii, și în primul rînd ale omului — e nevoie de unirea eforturilor depuse de medicii din toate țările.

În raportul ei principal, dele-

gata sovietică și-a spus cu toată fermitatea cuvîntul în legătură cu primejdia care amenință omenirea în urma experimentării continue a bombelor atomice și cu hidrogen. Ea a amintit că Uniunea Sovietică a și luat hotărîrea de a înceta experiențele cu aceste bombe.

Deși unele ziare americane s-au declarat împotriva publicării raportului prezentat de delegația sovietică, propunerile Uniunii Sovietice au fost călduros sprijinite de delegații. După discuții aprinse, proiectul de rezoluție în legătură cu utilizarea pașnică a energiei atomice, propus de delegația sovietică, a fost susținut de 22 de delegații, printre care cele ale Statelor Unite, Angliei și Franței, și a fost adoptat de sesiune cu unele amendamente. Rezoluția prevede elaborarea unui program de măsuri concrete în domeniul apărării sănătății, măsuri care vor fi puse în practică în colaborare cu Agenția internațională pentru energia atomică, din care face parte și U.R.S.S.

Problema lichidării variolei în întreaga lume a stîrnit, de asemenea, un mare interes printre participanții la sesiunea O.M.S. Deși mijlocul radical de combatere a acestei boli — vaccinul antivariolic — a fost descoperit încă la sfîrșitul veacului al XVIII-lea de către medicul englez Edward Jenner, variola mai este și azi mult răspîndită în lume. În ultimii zece ani, s-au îmbolnăvit de variolă sute de mii de oameni, iar multe mii de cazuri au fost mortale.

Astăzi există însă toate condițiile pentru stîrpirea definitivă a acestei boli pe tot globul. În Uniunea Sovietică variola a fost lichidată încă acum 22 de ani. Sprijinindu-se pe calcule științifice, delegația sovietică a propus un plan concret de eradicare a variolei în următorii ani. Pentru asta nu e nevoie ca întreaga populație a globului să fie vaccinată. Astăzi variola este răspîndită, ca focare de infecție, în cîteva țări din Asia, Africa și America de Sud. Principala atenție trebuie să fie îndreptată deci asupra acestor focare. Aici trebuie vaccinată toată populația. Prin lichidarea focarelor de infecție, după trecerea unei perioade de timp, boala va dispărea cu desăvîrșire de pe planeta noastră.

Propunerea a fost primită cu căldură de participanții la sesiune, și mai ales de reprezentanții țărilor din Africa și Asia. Proiectul de rezoluție cu privire la lichidarea variolei în lume a fost unanim adoptat de sesiune. O puternică impresie a produs asupra delegaților gestul mărinimos al guvernului sovietic care a dăruit Organizației Mondiale a Sănătății 25 de milioane de doze de vaccin antivariolic uscat, care poate fi păstrat și în condițiile climii tropicale, precum și 1.000 tone de preparate în vederea lichidării malariei.

Apreciind însemnătatea rezultatelor adoptate la sesiune, ziarele „Minneapolis Sunday Tribune” a scris: „Uniunea Sovietică a purtat două victorii la sesiune. Ambele propuneri făcute de delegația sovietică au fost aprobate cu succes”. Iar alt ziar, „Minneapolis Morning Tribune”, a reprodus aprecierile unui american despre raportul delegației sovietice în problema utilizării pașnice a energiei atomice. Americanul în chestiune și-a formulat astfel părerea: „E un raport bun. Mi-ar fi plăcut să fi fost al nostru”.

Raportul cuprinzător al directorului general al O.M.S. a adus date interesante despre starea sănătății în lume. Multe state din Asia și Africa, care în ultimii ani și-au cucerit independența națională, au dobîndit mari succese în această direcție. Totuși, și aceste po-

oare mai au de rezolvat unele probleme de sănătate publică. Ele trebuie să lupte în primul rînd împotriva bolilor infecțioase și a celor sociale.

Cîteva capitole din raport au fost închinare succesorilor obținute pe tărîmul sănătății publice în U.R.S.S. și în alte țări socialiste, unde, într-un rîstimp foarte scurt, au fost rezolvate problemele cele mai grele.

Trebuie totuși să observăm că problemele cancerului, ale bolilor sistemului cardio-vascular și altele nu au fost încă rezolvate de medicina contemporană, iar colaborarea internațională pe acest tărîm ar putea fi foarte rodnică.

O atenție deosebită trebuie acordată și luptei împotriva malariei. Discuțiile purtate la sesiune în această problemă au arătat că malaria continuă să producă mari suferințe populației dintr-o serie de țări din Asia, Africa și America de Sud.

În cursul dezbaterii acestor probleme, delegații sovietici au împărtășit din experiența de organizare a apărării sănătății în U.R.S.S., unde guvernul alocă în acest scop fonduri uriașe și acordă o deosebită atenție acestor acțiuni.

Sesiunea a mai rezolvat și o seamă de probleme organizatorice. Din cei șase membri nou alesi în Comitetul executiv al O.M.S. face parte și un reprezentant al Uniunii Sovietice.

În tot timpul cit au tinut lucrările sesiunii, delegații sovietici au prezentat referate și conferințe despre ocrotirea sănătății publice în U.R.S.S., care au fost apoi reproduse și de ziare. Propunerile guvernului sovietic cu privire la colaborarea cu Statele Unite ale Americii în problema studierii cancerului și bolilor sistemului cardio-vascular, date publicității chiar atunci, au fost primite cu satisfacție de opinia publică medicală din S.U.A. Un exemplu elocvent de colaborare în domeniul medicinei îl constituie cercetările comune ale savanților sovietici și americani pentru obținerea unui nou vaccin împotriva poliomielitei. Acest vaccin va îngădui să se rezolve radical problema luptei împotriva acestei cumplitे boli.

Sesiunea Organizației Mondiale a Sănătății s-a desfășurat sub semnul întăririi colaborării internaționale în acest domeniu. Acest lucru a avut o influență binefăcătoare asupra rezultatelor ei. Uniunea Sovietică se străduiește să intensifice necontenit activitatea acestei organizații. Ea face tot ce-i stă în putere spre a dezvolta pe toate căile colaborarea internațională în domeniul apărării sănătății și al medicinei — cele mai nobile ramuri ale științei, care au ca scop protecția sănătății omului.

prof. dr. V. Jdanov
locțiitor al ministrului Sănătății
Publice al U.R.S.S.

Într-o stațiune meteorologică din pustiul Kara-Kumî

LUMEA VIITORULUI APROPIAT

Din totdeauna omul a visat mai mult decât a putea realiza pe moment — sau, mai bine zis, visurile omului au anticipat totdeauna realizările sale. Uneori aceste visuri au fost atât de fantastice, încât au rămas pînă în zilele noastre consemnate doar în cuprinsul basmelor.

Automatele n-au format, însă, chiar în trecutul foarte îndepărtat, numai partea „tare” a basmelor. Încă în vremuri cînd tehnica era foarte înapoiată, diferiți mecanici abili au construit dispozitive automate care, pentru vremea lor, erau adevărate minuni. În secolul al II-lea dinaintea erei noastre, vestitul mecanic Heron, din Alexandria Ptolemeilor, a născocit niște mecanisme nuse în mișcare de presiunea aburului, care au servit mai cu seamă preoților din marele templu din Alexandria. Unul din aceste dispozitive era astfel alcătuit încît deschidea porțile altarului la simpla apropiere de ele a marelui preot (firește că mecanismul respectiv era bine mascat, pentru ca credincioșii să nu vadă... trucul!) Este apoi bine cunoscut leul automat construit de Leonardo da Vinci, omul genial care, printre altele, a fost și un mecanic desăvîrșit. Cînd regele Francisc al Franței a fost primit la Milano de ducele Lodovico il Moro, un leu mișcat de resoarte inferioare a înaintat pînă la scaunul regelui, s-a oprit, s-a aplecat și a lăsat să-i cadă din piept flori de crin, floarea de pe blazonul regal francez.

În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și la începutul secolului al XIX-lea pasiunea pentru automate a făcut să se construiască nenumărați androizi, dispozitive mecanice cu înfățișare de om, care puteau executa lucrări destul de complicate.

Cam aceasta era automatica de ieri. Dispozitivele ingenioase și androizii mecaizati erau în fond simple curiozități sau distracții dar experiența cîștigată la construirea lor nu a fost zadarnică.

Astăzi...

Timpurile noi au adus și idel noi. Electricitatea, fotoelementele, relele etc. au permis să se construiască androizi electrice, numiți de astă dată roboți, precum și dispozitive a căror construcție nu mai avea nici un motiv să semene cu alcătuirea omului. Asemenea dispozitive automate aprindeau farurile, porneau motoarele autocisternelor de pompieri, vindeau în magazine, făceau fotografii, sortau piese terminate, încălzeau cupetoarele sau păzeau instituții și bănci.

Acesta a fost un nou pas pe drumul dezvoltării automatizării, după care progresele au devenit foarte rapide. Înainte de a le arăta este bine însă să lămurim o problemă de principiu și de definiție. În orice operație tehnică se pot distinge trei factori esențiali: conducerea, utilizarea și sursa de energie. În faza cea mai primitivă a tehnicii, toți acești factori erau întruniți într-o singură persoană. Omul primitiv conducea cu mintea sa lucrările pe care le executa, utilizajul folosit erau mîinile, picioarele, umerii sau dinții săi, iar sursa de energie era dată de capacitatea de contracție a mușchilor săi. Progresul omenirii a însemnat posibilitatea de a folosi scule și utilaje tot mai perfecționate decît părțile corpului omenesc și acționate de surse de energie care au fost pe rînd: energia animalelor domestice, energia vin-

tului, a apei curgătoare, a aburului, iar în ultimul timp energia electrică și cea atomică. Astfel, de la munca bazată exclusiv pe folosirea mușchilor omului, s-a trecut treptat la mecanizare — care înseamnă înlocuirea efortului mușchilor prin acțiunea mecanismelor, aparatelor și mașinilor. Automatizarea este o fază superioară a mecanizării, fază în care omului îi revine numai sarcina de a declanșa, controla și întreține sistemele tehnice. Prin automa-

de la distanță a sistemelor tehnice). În Uniunea Sovietică a fost realizată pentru prima dată în lume una din cele mai mari lucrări de automată: încărcarea automată cu minereu, cocs și var a furnalelor, în cantități de sute de tone pe zi. Înainte vreme la încărcarea unui mare furnal lucrau sute de muncitori, în cele mai grele condiții. După automatizare, un singur om deserveste întreaga instalație prin care furnalul este încărcat cu materie primă.

ține reciprocă cu mediul inconjurător, să se orienteze și să ia hotărîri în diverse situații, să mențină un contact permanent și strîns cu un întreg sistem de agregate. Asemenea mașini sînt primele realizări practice, de interes industrial, ale tinerii științe numite cibernetică, menită să ridice la cea mai înaltă treaptă tehnica automatizării.

Automatele electronice — roboții cu creier electronic — sînt folosite de cîțiva ani în uzinele de fabricat oțelul, la comanda laminatoarelor, în uzinele de cauciuc sintetic sau materiale plastice etc. Ele înregistrează indicațiile aparatelor de măsurat, efectuează pe această bază calcule, dozează materialele și determină condițiile de lucru, alegînd cel mai bun regim de serviciu pentru instalații și mașini.

Automatizarea electronică se introduce și în transporturi. Au și fost construite mașini de calculat pentru conducerea automată a trenurilor, avioanelor și navelor, ca și pentru trierea vagoanelor, în stații de triaj.

De la 4 octombrie 1957 am intrat într-o eră nouă — era cuceririlor cosmice. La acea dată a fost lansat primul sputnik, iar de atunci încoace alți doi, mai grei și mai perfecționați. Ei bine, fiecare sputnik este din punct de vedere tehnic un automat extrem de complicat, de mare precizie și de mare

...Iar mîine?

De abia am intrat în era automatizării și, prin aplicațiile ciberneticii, ne și aflăm la începutul unei faze superioare a automatizării. Este greu de prevăzut care va fi dezvoltarea pe care o vor lua „creierele electronice”, unite cu „mușchii mecanici” — motoarele electrice. Izotopii radioactivi, ultrasunetul, radiațiile infraroșii, analiza spectroscopică, energia atomică, celulele fotoelectrice, semiconductorii — iată o serie de elemente fizico-tehnice a căror folosire va duce pe culmi nebănuite tehnica automatizării, mărind producția, ieftinind prețul de cost, reducînd orele de muncă și înfrumusețînd-ne viața.

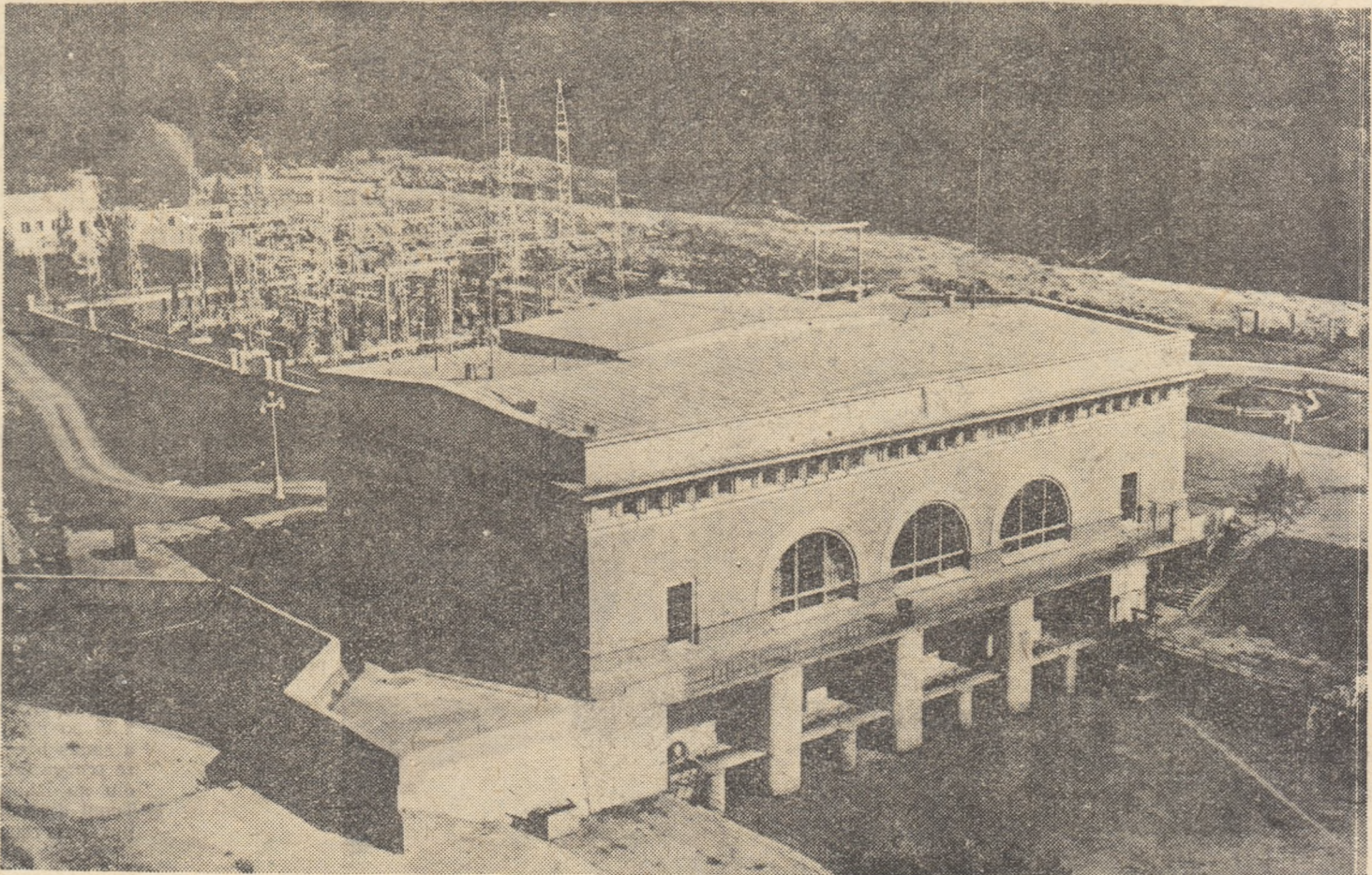
De pe acum oamenii de știință și inginerii sovietici meditează la construirea unei uzini automate, cu lacăt la ușă, fără oameni, care să se comande singură, să producă singură, să se întrețină și să se repare singură. Construită undeva departe de orice așezare pămîntescă, în Arctica, de pildă, adică acolo unde traiul normal al oamenilor este foarte greu, această uzină ar putea funcționa autonom zeci de ani, aproape ca un „perpetuum mobile”. O instalație atomică i-ar furniza energia necesară, iar adîncurile pămîntului i-ar asigura materia primă. Automatele electronice vor urmări singure producția, vor corecta funcționarea aparatelor și a ma-

ÎN PRAGUL UNEI
TRANSFORMĂRI ESENȚIALE
A MARIÍ INDUSTRIÍ

tizare se obțin avantaje foarte mari în ce privește productivitatea și consumul de energie și deci prețul de cost, precizia execuției, siguranța funcționării sistemului tehnic, protecția muncii etc.

Automatele stăpinesc tehnica zilelor noastre. Ele controlează dimensiunile și calitatea pieselor fabricate, mențin temperatura și presiunea dorită, asigură constanța turației mașinilor, previn avariile în transporturi,

În industria sovietică funcționează încă de mult nu numai aparate automate destinate efectuării unei singure operații, ci chiar și întreprinderi în întregime automatizate. Încă de acum vreo 20 de ani s-au construit primele linii automate și primele centrale hidroelectrice în întregime automate, cu conducere centrală. După război s-a trecut la automatizarea masivă a industriei, începîndu-se cu două uzine pentru fabricarea au-

Hydrocentrala automatizată de la Krasnopolie

apără pe muncitori împotriva accidentelor, conduc procese metalurgice sau chimice din cele mai importante. În Uniunea Sovietică se acordă astăzi o atenție deosebită problemelor automatizării. Zeci de institute de cercetări științifice sînt înzestrate cu secții și laboratoare speciale de automatizare. Sute de laboratoare din cele mai importante uzine se ocupă cu automatizarea proceselor de producție. Academia de Științe a U.R.S.S. posedă un institut special de cercetări științifice în domeniul automatizării și al telemecanicii (adică al acționării

tomată a pistoanelor de automobil. De la turnarea pistonului brut și pînă la împachetarea în lăzi a pistoanelor — totul se execută fără participarea directă a omului. Productivitatea muncii a crescut de nouă ori, iar prețul de cost a scăzut de trei ori față de uzinele obișnuite.

Un puternic impuls a fost dat automatizării de introducerea mașinilor electronice de calculat, așa numitele „creiere electronice”. Aceste mașini sînt capabile să reacționeze la cele mai mici schimbări ale condițiilor exterioare, să intre în ac-

capacitate energetică. Din momentul lansării, întreaga funcționare neînchiptuit de complexă a utilizajului cu care este înzestrat satelitul artificial al pămîntului este incredințată unor automate formate din zeci de mii de piese, fiecare îndeplinind o anumită sarcină, în interacțiune cu toate celelalte piese și cu mediul inconjurător, pe baza unui program automat. Este interesant de remarcat că prin lansarea sputnicilor, automatizarea a devenit din te-

șinilor, vor controla și înlocui părțile și sculele uzate, vor regla agregatele. Elicoptere fără pilot vor transporta ritmic producția în locuri prestabilite.

Mai aproape de noi sînt alte realizări, care în momentul de față nu ni se par de loc extraordinare: uzini complet automatizate pentru fabricarea mașini-

ing. Dem. Urmă

(continuare în pag. 8-a)

UN SPĂRGĂTOR DE GHEAȚĂ ȘI PO

Lucrind la cartea despre Vladimir Voronin, căpitanul unui spărgător de gheață, am răsfoit și revăzut o sumedenie de documente și însemnări în legătură cu Arctica. Intr-unul din ele, „Războiul pe mare 1939—1945” — o lucrare a unui fost hitlerist, pe nume Friedrich Ruge, astăzi amiral în marina militară a Germaniei occidentale, mi-au atras atenția aceste rânduri: „Operațiile polare germane. În a doua jumătate a lunii august (1942), cuirasatul „Amiral Scheer” (comandat de Meendsen-Bohlken, mai târziu viceamiral) a înconjurat prin nord Novaia Zemlea și a pătruns în marea Kara spre a intercepta un convoi rusesc venind din strâmtoarea Behring. Ceața, ca dealtfel și imposibilitatea de a folosi avioanele aflate la bord l-au împiedicat însă să o facă. „Scheer” s-a mărginit să scufunde un mare spărgător de gheață care s-a apărut cu pricepere și curaj și a avariat un alt spărgător de gheață și multe alte nave, bombardând, la 28 august, importanta bază navală de pe Dickson, de la vărsarea Eniseiului”.

Aceste citeva rânduri au fost de ajuns ca să-mi reamintească fapte pe care Ruge încearcă să le denatureze și pe care, pentru prima oară le-am auzit din chiar gura căpitanului Voronin, în timpul războiului.

Ne întâlnisem într-o gară mică, în timp ce trenurile noastre se încrucisau:

Bineînțeles, am schimbat noutăți. Deodată, Voronin își îndoise spinarea, strivit parcă de o greutate uriașă și mă întrebase:

N-ai auzit nimic de „Sibiriakov”?

— Nimic, Vladimir Ivanovici.

— L-am pierdut pe „Sașa” — mi-a

mărturisit atunci, alintându-și fosta navă cu diminutivul cu care o botezase în timpul primei traversări a Arcticii făcută în 1932, într-o singură cursă, fără iernare. A pierit într-o luptă inegală cu „Scheer”. Cum să fi rezistat? Ce armament avea „Sibiriakov”? Trei tunuri antiaeriene și o cocă cirpită pe care de abia găseai loc să mai pui un petec. Dacă făcea

șase noduri și jumătate... Pe cînd „Scheer” ? 28 de piese de artilerie dintre care 11 de mare calibru, o ade-vărată cuirasă, viteza de marș triplă, dacă nu chiar și mai mare, artilerie cu o rază de acțiune de vre-o zece ori mai mare ca a noastră. Apoi, pe punte, două avioane. Cum să ne măsurăm cu el? Și cu toate astea am făcut-o.

Apoi, întunecîndu-se și mai mult la față, mi-a povestit amănuntele tragice ale scufundării lui „Sibiriakov”.

„Amănuntele bătăliei dintre această navă comercială de mic tonaj, care în cursul carierei ei de spărgător de gheață a cunoscut nenumărate încercări, și cuirasatul „Amiral Scheer”, unul din cele mai perfecționate vase de război ale marinei lui Hitler, nu străbătuseră încă dîncolo de Arctica.

„Sibiriakov”, comandat de căpitanul Kaciara, părăsise rada Dicksonului la 24 august 1942 cu direcția marea Kara, către latitudinile nordice, spre a-i transporta pe cei ce urmau să ierneze pe Pămîntul Nordului.

În seara aceleiași zile, nava a primit o radiogramă cifrată care avertiza că „Amiral Scheer”, bine cunoscut pentru acțiunile-i pirateresti împotriva convoaielor din Atlanticul de Nord, părăsise pe ascuns, în urmă cu citeva zile, baza lui din fiordurile Norvegiei. Itinerariul nu putuse fi stabilit.

Și iată acum citeva fragmente din rapoartele transmise prin radio de

Pilotul I, Cerevicini

„Sibiriakov” timp de o oră și jumătate, în cea de a doua zi de navigație, și recepționate de postul de radio Dickson:

„...Sud 56. Spre stînga, la orizont, se profilează silueta unui vas de război necunoscut, de dimensiuni uriașe. Înaintează travers cu noi, transmite semnale cerînd să fie informat asupra situației ghețurilor în strîmtoarea Vilkički, precum și asupra locului unde se află convoiul. Îi răspundem că nu l-am înțeles semnalele, îi cerem la rîndul nostru numele și naționalitatea... Vasul necunoscut continuă să se apropie. Pare să fie ori o navă de linie, ori un crucișător. La întrebarea noastră ridică pavilionul american și-și declină numele: „Shishijama”. Apoi continuă să ne interogheze asupra situației ghețurilor și poziției convoiului. Ne continuăm drumul fără să-i răspundem. Alarma a fost dată. Echipajul și pasagerii și-au ocupat posturile de luptă...”

„Vasul necunoscut ne taie drumul. Ne dă ordin să încetăm emisiunile radio și să oprim mașinile; a coborît drapelul american și a arborat drapelul nazist: o cruce încirigată într-un cerc... Executînd ordinul căpitanului, servanții pieselor antiaeriene au deschis focul asupra navei inamice, dar obuzele nu și-au atins ținta; fasciștii se țin la o distanță care-i ferește de orice pericol. „Au început să tragă asupra noastră de la mare distanță, cu piese de mare calibru... Un obuz a tăiat catargul de mizenă și a smuls antena. Folosim emițătorul de rezervă. La pupa a izbucnit un incendiu. Un alt obuz a lovit coca navei lîngă compartimentul mașinilor și sala căldărilor. Conducta de vapori e ruptă. „Sibiriakov” nu mai poate înainta. O nouă lovitură, în prova. Cîteva butoniere cu benzină au sărit în aer. Sufitul exploziei a smuls bocaportii. Benzina în flăcări se scurge într-una. Echipetele de incendiu nu izbutesc să potolească focul. Tunul din pupa a fost scos din funcțiune, servanții uciși. Lupta continuă.

„Lovitură directă în careu unde erau adăpostiți răniții. Medicul navei și infirmiera au fost uciși. Dăm drumul unei perdele de fum... O bună parte din puntea prova a fost distrusă de explozia unui obuz și cel de al doilea tun antiaerian scos din funcțiune. Sulakov, secundul, a fost azvîrlit peste bord de explozie. Comandan-tul apărării antiaeriene a fost și el ucis. Incendiul a cuprins toată nava. Incepe să ardă și puntea de comandă. Nu mai avem cum răspunde la focul adversarului...”

Un obuz a explodat pe punte. Căpitanul s-a prăbușit ucis sau grav rănit. Avem mulți morți. Telegraful care transmite comanda la mașini nu mai funcționează. Nici căldările. Nava se înclină mult spre prova. Toțuși nu coborîm pavilionul. Locuitorul politic a dat ordinul de părăsire a navei. Ar-

dem ca o torță 5 minute...”

Cu pre

Aceste informații multe lucruri. E profitînd de situația nazist a pârșii, în partea de în acel anotimp că cei de pe „Sibiriakov” au acordat atenția convoiului. Lupta „Sibiriakov”. N-a fost inutil sau cerut dar timpul cîștigat jumătate, a hotărît: 14 nave ocu-vir și două spărgătoare de gheață pe care s-a „Amiral Scheer”

În timp ce se se sacrificau, străbăta linia ghețurilor reia Vilkički. Faptele eșueze planul de intercepta calea și bîndă prea puțin în timpul spărgătorului nazist a fost ve de coastă, sovietic „Dejnev” rele rezultate de cursul acestei în-

Sfîrșitul luptei „Sibiriakov” și „Scheer”. Nici o urput și descope au fost înghițite rîle întreprinse rezultat.

Zi de zi timp supra dramei și reapărut unul de această bătălie.

„Rob pe

La 24 septembrie de ceață care a vaporul „Sacco” Tiksi la Arhangelsk pe unei insuli neagră de granit îngust de nisip. marinarilor, un de pămînt, agiti nu îngăduia a barca. Atunci o statul major al sectorul de est zența omului p-

Imediat, din i lat un hidroavion Kaminski. Nu d tul a început stîncii pierdute Hula nu se do hidroavionul nu apropierea stînc șat de citeva de nisip, Kaminski chet cu provizii medicamente. D Dickson și-a scri fășie de stofă, unei scinduri pe sau sînge, scri „Sibiriakov”! A

De două ori pilotului polar insulei de gran potolise și ar fi merizeze. Abia Cerevicini. S-a ambarcîndu-l pe l-a transportat cutul nu era a lov, fochist pe pe insulă de 34 plină mare Kara de kilometri de Situație cum nu

Nu și-a mai Locomotiva toc călătorii s-au Ciocîndu-și ta urnit din loc pe pe căpitanul Voronin, iar eu n-am sfîrșit povestiri

Mirajul oceanului.

ESTE A LUI

E ora 14 și

vieții

laconice spun, de pildă, că vorabilă cuira- la adăpostul t a mării Kara de ghețuri și " au abătut cu care căutau mpusă de „Si- act de eroism rație disperată, ababil o oră și arta convoiu- încărcate cu de gheață de le captureze

„Sibiriakov” avut timp să din strimtoa- sta a făcut să ului de a in- directă. O iz- isă asupra bă- heață și bom- unde cuirasat de focul nar- rul de gheață u fost singu- de hitleriști in- i.

le dintre „Si- ra dinainte ho- ragediei nu a iva și oamenii cean. Cercetă- sus la nici un

onul

șind din vâul marea Kara, naviga de la a intrat în a- cuită, o stincă ită de un banc aarea mirare a erga pe limba niimile. Marea de insulă cu l a informat lor navale din ticeii de pre-

ackson a deco- lus de pilotul lt timp aparane ze deasupra usitatea apelor. nsă, așa încit a amerizeze in ce a încrucu- upra bancului lansat un pa- c de dormit și tarcerea la tul: agitind o lerga în jurul u vopsea roșie „Echipajul lui

it și clipperul nii deasupra furtuna nu se nebunie să a- zi a izbutit t de stincă și, nul necunoscut son. Necunos- it Pavel Vavi- kov”. Se afla , și aceasta în ai multe sute urile locuite. e mai critică... ontinua fraza. rase așa încit pre vagoane. e trenul s-a i către răsărit i pe tovarășii ut afla sfi-

Tumulul războiului s-a potolit de mult. Odată cu trecutul, din amintirea oamenilor s-au șters multe lucruri și întâmplări. Nimic n-a putut însă să-mi șteargă din amintire întilnirea mea cu Voronin pe drumurile frontului. Iată de ce, profitând de prima revedere, de data asta în timp de pace, i-am pus căpitanului întrebarea pe care o pregătisem de multă vreme:

— Povestește-mi, Vladimir Ivanovici ce n-ai putut sfârși odinioară pe peron... E vorba de Vavilov...

— Ha! Ha! Va să zică n-ai uitat? — se însufleți Voronin. Ei, s-au petrecut destule... Când s-a scufundat „Sibiriakov”, Vavilov era prea aproape de navă, așa că a fost prins de vârtej. S-a agățat însă de o ladă goală care l-a ajutat să iasă la suprafață. Ajuns până la o barcă rătăcită, a izbutit să atingă țărnul cu mare greutate. A pescuit tot ce-a putut din obiectele care pluteau și, cu chiuu cu vai și-a început viața pe insulă. Inceputul cu începutul s-a obișnuit. Cu scindurile aruncate de valuri și-a încropit o colibă în virful insulei, în preajma semnalului pe care-l înălțase. De acolo vedea mai bine împrejurimile. O dată i s-a întâmplat să stea o zi întreagă cățărând pe semnal, cu o bardă în mână. Asta s-a întâmplat atunci când pe insulă s-a pripășit o ursoaică cu doi pui. Din fericire fiarele nu erau hămesite, așa că nu s-au atins de el. S-au mulțumit să răscolească prin colibă și să strice o grămadă de lucruri. Se înțelege că Vavilov s-a liniștit numai după plecarea urșilor. Ivirea urșilor presupunea însă uscat în apropiere, așa că lui Vavilov i-a venit ideea să treacă marea, deși n-avea nici busolă nici hartă. În timp ce dormea, furtuna i-a răpit însă barca pe care și-o făcuse. De sperat, spera însă mereu. Scindurile provenite de la niște epave i-au slujit ca material pentru o plută. Cam atunci s-a întâmplat și norocosul eveniment: să fie zărit de marinarii de veghe de pe „Sacco”. Era și timpul...

— Va să zică fără acest martor, unic, amănuntele ultimelor clipe ale lui „Sibiriakov” ar fi rămas necunoscute?

Cu gestul lui obișnuit, căpitanul și-a netezit mustața. Așa gîndeam pe atunci, dar după eum se vede ne-am înșelat. Trebuie să-ți spun că au mai fost găsiți încă 12 marinari. E drept, abia la sfîrșitul războiului; erau cei pe care națiștii i-au silit să urce din barca lor pe o vedetă și de acolo pe „Scheer”. Dacă ai cumva drum prin Arctica, caută și întilnește-l pe Anatoli Kaciara. Asta om! Acum comandă pe „Levanevski”. Când a fost făcut prizonier își pierduse cunoștința; și când și-a venit în fire se afla pe puntea lui „Scheer”... Și-a petrecut doi ani și jumătate prin lagărele hitleriste. Se dăduse drept timonier. Bine înțeles, echipajul nu l-a trădat.

În cei 25 de ani care s-au scurs de la prima traversare a lui „Sibiriakov”, calea maritimă de nord s-a schimbat mult. Trecusem de multe din escarele acestui drum de gheață dintre ocean și coasta continentală a Arcticii când, în marea Laptev am fost acostați de spărgătorul de gheață „Levanevski”. Operația de abordaj a fost comandată cu mult calm dar energic de un bărbat tînăr, pe a cărui față se mai puteau celi încă urmele încercărilor prin care trecuse. Ei bine, bărbatul acela nu era altul decît căpitanul Kaciara.

— Ce a fost a fost — a răspuns el calm curiozității mele. Rezultatele contează! O dată au vrut și națiștii să-și vire nasul în Arctica, dar n-au ajuns la nici un rezultat. Ai aflat cumva de obiceiul pe care l-au împămîntenit, din 1942 încoace, navigatorii poțari? Nu? Ei află atunci că de fiecare dată cînd trec pe lângă insula unde „Sibiriakov” zace în fundul mării cu pavilionul pe catarg, dau salutul în amintirea acelor care, uitînd de ei înșiși, plini de abnegație, au barat drumul inamicului făcîndu-și datoria pînă la capăt...

Evgheni Iunga

SEMNELE

COMUNISMULUI

Mașina noastră gonia spre soare-apune pe șoseaua asfaltată ce leagă Tbilisi de orașelul Gori, centrul raionului cu același nume. Era o zi însorită de mai, cu cerul albastru-pur, de-o puritate desăvîrșită cum numai plaiurile sudului îți pot oferi. Șoseaua șerpuia de-a lungul unei văi cînd lătă de cițiva kilometri, cînd gîuită de prelungirile Caucazului ce-și înălța semeț în zare frunțile înzăpezite. În aceste locuri de strîmtoare pe unde abia-și făcea loc șoseaua, sus pe culmi, mai supraviețuiesc ruinele cetăților înălțate cu secole în urmă pentru apărarea acestor incintătoare plauri de lăcomia cotropitorilor turci. Acolo unde vales se lărgește, prin fața ochilor se perindă ogoare irigate. Apa vine pe canale de beton direct

Intr-un

din munți. Insoțitorul ne spune că aceste vaste lucrări de canalizare s-au făcut în anii din urmă cu puterile unice ale mai multor colhozuri și sovhozuri.

Trecem prin Gori și-o apucăm pe un drum de țară pietruit spre colhozul „Miciurin” din satul Mereti. Încă înainte de-a ajunge în sat facem cunoștință cu principala bogăție a colhozului: livezile de meri. Un adevărat colț de rai. Cît vedeai cu ochii rînduri, rînduri de meri în floare răspîndind în văzduh arome tari, îmbătătoare. Printre rînduri pămîntul era arat, nici urmă de buruieni. O boare de vînt ce se strecura printre coroanele albe făcea să ningă petale peste braze. Imi desățam ochii și sorbeam cu nesaț miresmele. Insoțitorul, obișnuit pesemne cu peisajul și om mai practic, mi-a spus că ceea ce vedem înseamnă o recoltă de mere cel puțin dublă față de recolta de anul trecut. În livezile pe lingă care treceam vor fi la toamnă nenumărați meri care vor da cîte o tonă de mere fiecare. Auzind cifra am crezut că n-am înțeles bine.

— O tonă de mere pe-un singur pom?

— Da, da. În anii rodnici o astfel de producție nu e o raritate pe la noi.

Intrăm în sat. Casele sînt făcute, cele mai multe, din lespezi de piatră rotunjite, luate din albiile rîurilor, așezate oblic în rînduri și prinse cu lut. Casele noi îmbină acest sistem tradițional de construcție cu zidul de cărămizi. De-a lungul ulițelor se descărcau țevi. Ce-or fi făcînd cu ele? Nu mi-a putut spune nici insoțitorul căci gaze naturale nu sînt pe-aici. Vom afla la sediul colhozului.

Mașina mai cotește pe cîteva ulițe, apoi oprește în curtea sediului colhozului. Coborim. Imi arunc privirile-n jur. În curte mai erau două automobile: un „ZIM” încăpător și-o „Pobeda”. Intr-o parte, o clădire impozantă în construcție. În fund acareturi. Ne întîmpină cu brațele deschise, ca pe niște cunoștințe vechi de cînd lumea, președintele Mihail Iagorovici Aniașvili, totdeauna bucuros de oaspeți. Intrăm în biroul lui, iar eu, nerăbdător să aflu cît mai multe despre colhoz și despre oamenii care trăiesc și muncesc aici, scot îndată creionul și nelipsitul meu carnet și încep să-l supun pe președinte unui adevărat interogatoriu. Mihail Iagorovici îmi răspunde pe larg la fiecare întrebare. Colhozul nu e mare. Nu cuprinde decît 330 de familii cu 500 brațe de muncă împărțite în 7 brigăzi: patru de grădinari, două pentru cultura cerealelor și-o brigadă zootehnică. Pînă aici nimic deosebit față de gospodăriile noastre colective. Deosebiri le au început să se ivească însă îndată ce am trecut la alte întrebări. Astfel, mi s-a arătat că venitul colhozului pe anul trecut a fost de 6.200.000 ruble! Au împărțit de fiecare zi-muncă, în afara cerealelor și-a celorlalte produse, cîte 44 de ruble! De unde scoate colhozul asemenea venituri? În primul rînd din cele 150 de hectare de grădini cu meri. Merele colhozului „Miciurin” sînt toate de soiuri alese. Ca să ne convingem sîntem invitați să servim din farfuria plină ce ni s-a adus. Am luat și ne-am convins: dulci ca mierea și înmiresmate.

Anul trecut colhozul a vîndut statului aproape 900.000 kg. de mere!

Intreb ce e cu țevile ce se descărcau pe ulițe. Președintele îmi răspunde că anul acesta, din fondurile de bază ale colhozului s-au alocat 500.000 de ruble pentru canalizarea satului. Fiecare colhozic va avea în casă apă la robinet, ca la oraș. E o lucrare de mare anvergură. Un baraj, o stație de filtrare, pompe puternice, zeci de kilometri de conductă, într-un cuvînt o uzină de apă modernă. Pentru construirea ei s-au asociat 41 de colhozuri, un sovhoz și două stațiuni tehnice de reparare a tractoarelor. Devizul lucrării se urcă la suma de 20 de milioane de ruble.

Tot în acest an colhozul „Miciurin” a cumpărat de la stat trei tractoare, o combină, aparate automate de stropit grădinile, pluguri, grape. Deși putea să le plătească în mai mulți ani, colhozul le-a plătit în întregime în acest an și tot i-a mai rămas în bancă o rezervă de 500.000 de ruble! Am întrebat ce va fi în clădirea care se construia în curte. Va fi noul sediu al colhozului. O clădire cu două etaje:

colhoz gruzin

încăperi administrative, un club cu sală de spectacole și cinematograful, un colț roșu, iar la subsol pivnițe cu amenajări speciale în care se vor păstra în fiecare iarnă 200 de tone de mere. Pentru construirea noului sediu se va cheltui un milion de ruble din fondul de bază al colhozului; sediul va fi gata anul viitor.

Mihail Iagorovici Aniașvili îmi vorbea despre toate astea ca despre niște treburi curente, la ordinea zilei. Pentru el, pentru colhoznicii din sătucul georgian de 330 de fumuri de

la poalele Caucazului, așa și erau lucruri obișnuite. Pentru mine, însă, relațiile laconice ale președintelui erau tulburătoare: iată belșugul de produse, canalizare ca la oraș, sală de spectacole, cinematograful; în sat există o școală medie de 11 clase încă din 1930. Astăzi toți colhoznicii pînă la 30 de ani sînt absolvenți de școală medie. Oare nu înseamnă toate acestea dispariția deosebirilor esențiale dintre sat și oraș? Inseamnă! Nu sînt aceste semnele reale, materiale ale comunismului? Sînt!

Am petrecut în colhozul „Miciurin” o zi pe care n-am s-o uit niciodată. Am stat de vorbă cu colhoznicii, pe îndelete despre munca lor, despre felul în care îngrijesc nesfîrșitele grădini de meri. M-au invitat apoi la masa lor încărcată cu toate bunătățile pămîntului. Am închinat împreună pahare pline cu vin curat ca lacrima și parfumat cu toate aromele sudului. Am cîntat împreună „Suliko” și romanța „Mai am un singur dor”. O cunoșteau și ei: o învățaseră ascultînd-o la radio. Îi cunoșteau și pe Eminescu, „Șota Rustaveli al romînilor”. M-au întrebat ce sînt părinții mei. Cînd le-am spus că sînt și ei colectivisti, mi-au pus nenumărate întrebări despre sat, despre obiceiurile noastre, despre dezvoltarea colectivizării în țara noastră. Le-am răspuns

pe larg, dar ei puneau alte și alte întrebări. N-o făceau numai din polițe; voiau să știe cît mai multe despre viața poporului nostru. La despărțire Mihail Iagorovici Aniașvili m-a rugat să-i dau adresa tatălui meu: vrea să-i scrie. Gestul m-a emoționat. Intr-o zi tata va primi o scrisoare sosită de la mii de kilometri de pîrtare. O scrisoare de la prieteni pe care nu i-a văzut niciodată dar care sînt totuși prieteni adevărați.

Silviu Podină

Sediul colhozului Selo Bobokvati, din Adjaria (R.S.S. Gruzină)

In cadrul spectacolelor de diplomă, absolvenții școlii-studio de pe lângă M.H.A.T. au prezentat piesa „Hotel-Astoria” de Alexandr Stein. In rolul partizanei Liuda a debutat Galina Romodina.

Dimineți însoțite de iunie, la Moscova, în perioada examenelor.

În mijlocul unei grădini, la Institutul de teatru „Lunacearski”, fiorul marii încercări vibrează în inimi tinere. Pe băncile parcului, studenți și studențe mai răsoiesc în grabă filele unui caiet, tresărind la fiecare mișcare, la fiecare zgomot venit dinspre clădirea Institutului, socotind că le-a sosit, poate, rindul să fie examinați.

Ce mult seamănă tinerii aceștia cu studenții noștri... Aceleași năzuințe și vise. Vor să devină actori, interpreți buni, într-un teatru care oglindește adevărul vieții și lumina artei. Muncesc cu rivnă, cu încrâncenată rivnă și seriozitate.

Pregătirea studentului actor sau regizor se face atât teoretic cât și practic.

Examenе la Moscova...

Am avut prilejul să asist la un examen de regie al clasei profesorului Zavadski, regizorul principal al Teatrului Mossoviet.

Teatrul Mossoviet ne-a vizitat țara acum câțiva ani, lăsând urme de neșters, senzații și imagini fără pălire în memoria actorilor și a iubitorilor de teatru. Actorii și oamenii de artă îl privesc pe regizorul Zavadski ca pe un prieten al teatrului românesc. Căci el ne-a vizitat țara în mai multe rânduri de atunci, asistând la spectacolele noastre, ajutându-ne cu sfaturi, fie în probleme de regie, fie în probleme de învățămînt artistic.

Cînd l-am revăzut, prima grijă a fost să se intereseze de foștii lui elevi, azi regizori în diverse orașe ale patriei noastre.

O notă caracteristică a clasei de regie a profesorului Zavadski o constituie diversitatea naționalității studenților, înmănușiați într-o familie unică. Pe lângă studenții sovietici au dat examen studenți chinezi, coreeni, albanezi, cehoslovaci etc. Extrem de interesant mi-a părut faptul că unui grup de studenți străini, toți de aceeași naționalitate, i s-a dat posibilitatea să-și treacă examenul în graiul patriei lor.

Repertoriul pentru examen e ales foarte judicios. Începînd cu clasicii universali, cu clasicii ruși, materialul cuprinde și piese contemporane, atât sovietice cât și din zestrea teatrală a țărilor de democrație populară. Mi-a lăsat o impresie de neșters o scenă din „Othello” regizată de un student rus, în care rolul titular a fost interpretat de un coleg armean. Atît regia cât și interpretarea au dovedit o clasă înaltă. Țin să subliniez de asemenea și scena din piesa „Omul bun din Sezuan” a lui Bertolt Brecht, interpretată de studenții chinezi.

În general, studenții au dovedit o fantezie efervescentă. Sub îndrumarea atentă și pasionată a maestrului Zavadski, ei încearcă o serie de inovații, atât în mișcare, cât și în lumina scenică.

În pauză, noi, oaspeții care am asistat la desfășurarea examenelor, am fost conduși în mica expoziție de machete ale scenelor reprezentate, executate de viitorii pictori scenografi în colaborare cu studenții regizori. Și ne-am convins și cu acest prilej că viitorul teatru sovietic se află în mâini bune. Examenul facultății de opere-

tă a dovedit, la rîndul lui, cu prisosință, că viitorul operetei e asigurat și în ceea ce privește vocile de calitate. Studenții posedă un bagaj vocal extraordinar. Metoda de predare și grija cu care sînt îndrumați artiștii de mîine ai operetei sînt o garanție că aceste glasuri vor cîștiga în tehnică și strălucire și vor cuceri scenele internaționale.

Și examene la Leningrad...

În orașul nopților albe, în plină domnie a acestui miracol nordic, viitoarele glorii ale scenei sovietice se pregăteau cu aceeași seriozitate.

La Institutul de teatru „Ostrovski” din Leningrad, examenul s-a desfășurat într-o atmosferă nespuse de caldă. Ea a prins în îmbrățișarea ei și inima și sensibilitatea asistenților străini.

Relațiile dintre profesori și studenți sînt foarte strînse și prietenești, bazate pe înțelegere și stimă reciprocă. Bunăoară, căldura cu care a fost înmînat de studenți docentul Serebriakov, directorul Institutului, în ziua cînd grupa lui și-a dat examenul, ne-a arătat limpede că el a găsit calea către inimile tinere ale studenților.

Grupa de care e vorba are un profil deosebit. E formată din elemente talentate venite din tinuturile îndepărtate ale Caucazului. Studenții se exprimă în trei limbi diferite. Cu acești tineri, care au văzut foarte puțin teatru pînă la intrarea lor în Institut și cu care munca în general a fost mult mai grea, profesorul Serebriakov a lucrat un an de zile secundat de simpatia și energia asistență

Pankova. Rezultatele sînt surprinzătoare și am fost nespuse de mulțumită că am avut norocul să asist la examenul de sfîrșit de an. Profesorul Serebriakov are o grijă cu adevărat părintească față de grupa lui. Înainte de începerea examenului a găsit cîte un cuvînt potrivit pentru fiecare student în parte, a insuflat încredere celor cuprinși de emoții și îndoieli, a atras atenția asupra unui „amănunt” celor care păreau prea siguri de ei... Și atît unii cît și ceilalți priveau cu aceeași expresie de încredere și admirație către maestrul lor.

Exercițiile prezentate în fața comisiei de examinare — foarte numeroase — au fost, în cea mai mare parte, dramatizări după povestiri caucaziene, studii și scene din piese de Lavreniov, Simonov, Gulia.

Ceea ce mi-a părut mai ales nou și interesant a fost un exercițiu colectiv la care a participat întreaga clasă. Studenții, băieți și fete, așezați în semicerc în fața comisiei, au executat exercițiul intitulat: „Din mîna în mîna”. Primul student s-a îndreptat către președintele comisiei cerîndu-i tema. În fața acestuia se afla o tavă cu o cană cu apă și nelipsitele pahare. Președintele a ridicat un pahar și indicînd obiectul a rostit cu glas răspicat „Stacan!”, apoi l-a așezat la loc pe tavă. Studentul a ridicat apoi un pahar imaginar, obiectul exercițiului liber, comportîndu-se și evoluînd după propria-i fantezie, fără să scoată vreun cuvînt.

dent pușcaș, care nimerindu-l în plin, a adunat apoi cu grijă cioburile și le-a depus în fața președintelui, pe masa comisiei. Exercițiul a fost interesant și foarte util, excitînd și solicițînd fantezia creatoare a fiecărui student.

Scena din „Al 41-lea” după Lavreniov, prezentată de studenții caucazieni Kumratova și Kișmalov, a fost interpretată cu multă sensibilitate. Comunicarea între parteneri era vie, sensibilă, scena foarte minuțios lucrată. Studiul intitulat „În magazin”, interpretat de studenții Serebriakov, Urusov și Urtenov — plin de fantezie și umor.

Examenul s-a încheiat cu un studiu, după o poveste karaceveiană „Avarul”, jucată în limba maternă de studenții Eeabcev, Kapceaeva, Kapuseva și Tohciukov. Povestirea, prin specificul ei mimetic, prin linia psihologică deosebită, colorată cu particularitățile naționale, cu sonul armonios al limbii, era plină de poezie.

Institutul de teatru „Ostrovski” din Leningrad a prezentat în cadrul decadelor spectacolelor de diplomă un repertoriu variat și de nivel ridicat. Astfel, pe lângă „Unchiul Vanea” de Cehov prezentat în limba mongolă de studioul național buriat-mongol, am văzut piesa lui Lope de Vega, „Cîinele grădinărilor”, „Căsătoria” de Gogol, „În căutarea bucuriei” de Viktor Rozov.

Am plecat profund impresionată de la spectacolele tinerilor absolvenți mongoli care cu con-

științiozitate și perseverență și-au însușit gamele și nuanțele măiestriei actricești. Pînă la Marea Revoluție din Octombrie părinții acestor tineri nu cunoșteau nici măcar alfabetul. Iar copiii lor interpretează cu înțelegeri și pasiune clasicii literaturii universale.

Iată chezașia unei culturi în plină dezvoltare, cultura și aria unui mare popor și un exemplu pentru toate popoarele care au pășit pe drumul socialismului, către o exprimare proprie a valențelor spirituale.

Maraareta Boureanu

Lumea viitorului apropiat

(urmare din pag. 5-a)

lor și a bunurilor de larg consum, niște cu extracția și prelucrarea minerului automatizate etc. Dacă s-au construit mașini electronice de tradus, de ce să nu prevedem, a arătat, de pildă, Viktor Pekelis, autorul unui interesant articol apărut în revista sovietică „Naș sovremenik” nr. 2 din 1958, construcția unui combinat automat de tradus și tipărit cărți? De ce energia țării să nu fie distribuită după necesitate, în mod automat, de la un post unic de comandă? Oare soarele nune dă cel mai bun exemplu de post unic furnizor de energie?

Pe treapta actuală a dezvoltării forțelor de producție progre-

sul continuu este de neconceput fără o largă extindere a automatizării, în formele ei superioare. Dacă automatizarea ne uimește astăzi prin succesele ei, pentru ziua de mîine ea ne oferă perspective cu adevărat fabuloase. La început automatele nu erau decît ceea ce indică numele lor, care pe grecește înseamnă „se mișcă de la sine”. Pentru viitor, automatizarea va depăși cu mult faza inișării de la sine. Atunci cînd pretutindeni vor lucra mașini automate electronice, bogăția de produse va fi atît de mare, încît orle de muncă vor scădea, iar oamenii vor avea tot răgazul să-și dezvolte pe deplin aptitudinile și talentele. Precupările spirituale ale omului se vor ridica la trepte înalte de realizare și, în loc de a lucra pentru a putea trăi, va trăi pentru a lucra.

REFLECTOR

Atenția spectatorilor moscoviți este reținută în prezent de turneul teatrului de operă și balet „A. V. Lunacearski” din Sverdlovsk, colectiv teatral cu vechi tradiții. În repertoriul oaspeților se află operele „Furtuna” de V. Trambîțki, inspirată de piesa cu același nume a lui A. N. Ostrovski, „Simon Boccanegra” de Verdi, în primă montare pe scenele sovietice, și „Fecioara din Orléans” de Ceaikovski.

Între 20 august și 3 septembrie se va desfășura la Taşkent un festival al filmului din țările Asiei și Africii. La festival vor participa Republica Arabă Unită, India, Japonia, Pakistan, Indonezia, Birmania, R.D. Vietnam ș.a. precum și cele opt republici asiatice ale Uniunii Sovietice — R.S.S. Uzbekă, Tadjikă, Gruzină, Kirghiză, Turkmene, Azerbaidjană, Armeană și Kazahă.

Numeroase alte țări au adresat comitetului de organizare a festivalului cereri prin care solicită să ia parte sau să trimită reprezentanți la festival.

La Casa centrală a ziaristilor din Moscova a avut loc vizionarea noii comedii muzicale „Fata cu ghitară”, producție a studioului „Mosfilm”. Autorii scenariului sunt B. Laskin și V. Poliakov. În rolurile principale apar Ludmila Gurcenko (cunoscută din filmul „Noapte de carnaval”), Mihail Jarov, F. Ranevskaia, B. Petker.

TURNEU ÎN R. F. G.

Un grup de soliști ai Teatrului Mare Academic din Moscova, în frunte cu Galina Ulanova, se află în turneu în Republica Federală Germană. Balerinii sovietici și-au început turneul în orașul München, cu spectacolul „Giselle”, care a produs o profundă impresie asupra spectatorilor.

Presa vest-germană consacră numeroase cronici elogioase spectacolelor balerinelor sovie-

TEATRU IN EXTREMUL NORD

„Astăseară, mergem la teatru” — cuvintele acestea, atât de obișnuite pentru noi, capătă parcă o rezonanță deosebită când sînt rostite la Norilsk, în extremul nord, dincolo de paralela 69, în plină noapte polară.

Teatrul de dramă din Norilsk e tinăr, ca și orașul. A fost înălțat odată cu primele așezări ale oamenilor sovietici în acest ținut al ghețurilor veșnice. Clădirea teatrului e poate modestă, ca și sala de spectacole, în comparație cu sălile moderne, cu scene mari turnante ce permit montări spectaculoase.

Cu toate acestea, locuitorii orașului nu îndrăgesc mai puțin teatrul. Ei prețuiesc munca entuziastă a colectivului artistic, care le oferă prilejul să trăiască clipe înălțătoare alături de eroii pieselor, să le înțeleagă gândurile, frământările, idealurile.

Repertoriul teatrului înmănunchiază în primul rînd cîteva din cele mai valoroase creații ale dramaturgiei sovietice contemporane: „Orologiul Kremlinului”, „Așa s-a călîț oțelul”, „O chestiune personală”, „Puntea de foc”, „Într-un ceas bun!”, „Mama și copiii ei”, „Ivan Ribakov”. Sînt prezentate de asemenea „Tăunul”, dramatizare după romanul scriitoarei engleze E. Voinych, piesa dramaturgului brazilian Guilherme Figueiredo: „Vulpea și strugurii” („Esop”), „Femeia îndărătnică” de Shakespeare ș.a.

Actorii și regizorii teatrului din Norilsk se străduiesc să găsească mijloacele cele mai adecvate spre a reda atmosfera spe-

cifică fiecărei piese, să reliefeze caracterul personajelor, pentru a le face mai vii, mai convingătoare, mai apropiate înțelgerii spectatorilor. Regizorii E. Geifand și V. Geriunov au pus în scenă „Orologiul Kremlinului” într-o manieră originală, izbutită, care îngăduie aprofundarea trăsăturilor de caracter ale eroilor.

Pentru toate acestea, cuvintele „Astăseară, mergem la teatru” rostite la Norilsk, dincolo de cercul polar, au o semnificație deosebită.

În „Dosarul 306”. Lialia Șagalova a interpretat rolul Liudmile Ircutova

V-AȚI ÎNTREBAT VREODATĂ CE DEVIN?

Micii actori din filme

V-ați întrebat vreodată, revăzînd un film pentru copil care v-a impresionat odinioară, ce au devenit micuții eroi ai filmului?

Foarte puțini dintre admiratorii lui Mark Taimanov, talentatul pianist și, în același timp, mare maestru internațional de șah sovietic îl pot identifica astăzi cu protagonistul filmului „Concert de Beethoven”, un „actor” în vîrstă de numai opt ani, foarte popular în rîndul celor mici cu mai mulți ani în urmă.

Micuții spectatori de altădată

nații, Iura nu s-a făcut actor. El nu s-a putut totuși despărți de studioul „Gorki”, casa lui adoptivă, cum obișnuiește să-i spună în glumă. Lucrează aici ca maestru de lumini

Cum a fost descoperit interpretul din „Doi prieteni”

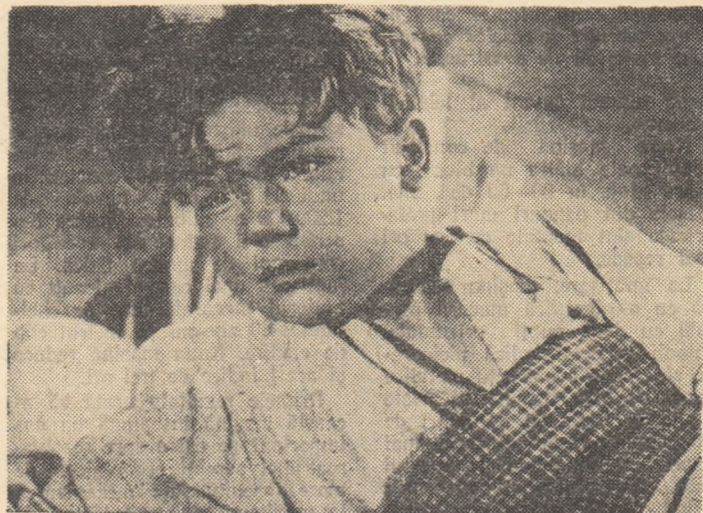
Acum cîțiva ani, colaboratorii studiourilor din Moscova se aflau în căutarea unui interpret

partizan Mikolka, din filmul „Mikolka oel viteaz”. Vova e mîndru de acest rol care i-a oferit prilejul să învețe să călărească, să conducă un automobil și chiar o locomotivă. Cu toate aceste succese, cu toată pasiunea lui pentru rolurile interpretate, se pare însă că nici Vova nu se va consacra artei cinematografice. El a visat mai întîi să se facă mecanic de locomotivă, apoi scafandru, mai tîrziu șofer. Iar acum e ferm decis să devină pilot. Dar cine știe dacă își va menține și această hotărîre? De altfel, Vova nu are mai mult de treisprezece ani!

De douăzeci de ani actriță...

După aceste relatări, cazul Liudmile Șagalova pare să constituie într-adevăr, o excepție. Liudmila și-a început cariera de actor de cinema de pe băncile școlii elementare și a rămas credincioasă acestei cariere pe care o consideră astăzi rațiunea ei de a fi. Ca și Vova Gușkov, Liudmila Șagalova a fost „descoperită” datorită unei întâmplări. Împreună cu un grup de pionieri, fusese delegată să salute vestita echipă de exploratori condusă de Papanin, care se înapoiasă din expediția victorioasă la Polul Nord. Fetița plină de viață, cu înfățișare drăgălașă și inteligentă, a atras îndată atenția regizorului Lasev, aflat la întîlnirea cu Papanin. Pe atunci, studioul în care lucra regizorul era tocmai în căutarea interpretelor pentru noul film: „Elevi dintr-o șapte”, în care avea să-și facă debutul micuța Liudmila. De la acea zi, atât de însemnată în viața Lialiei Șagalova, au trecut aproape douăzeci de ani. Au venit anii războiului, cînd, întrerupîndu-și școala a lucrat la uzina de tractoare din Celiabinsk, apoi, anii de muncă încordată și studiu la Institutul de cinematografie și, o dată cu el, primul examen de maturitate artistică: rolul Valiei Borț din „Tînăra Gardă”. După acest film, spectatorii au mai întîlnit-o pe Liudmila Șagalova în filmul „Prieteni credincioși”, unde a interpretat rolul Katiei și în „Dosarul 306”, și recent în filmul „Chemarea văzduhului”.

În timpul liber, Lialia se dedică unei alte pasiuni, aceea de regizor și operator cinematografic. Principalul interpret al filmelor pe care le realizează este de obicei fiul ei, Ghenea, care a împlinit nu de mult opt ani.

Vova Gușkov în rolul micului partizan din filmul „MIKOLKA cel viteaz”.

sînt acum adolescenți sau oameni maturi.

„Copiii căpitanului Grant”, filmul realizat de studiourile sovietice după celebrul roman al lui Jules Verne, continuă să se numere printre filmele preferate de cei mai tineri spectatori sovietici. Băiatul care deținea în acest film rolul lui Robert, fiul căpitanului, nu e altul decît cunoscutul regizor și autor dramatic Iașa Seghel, la vîrsta cînd purta pantaloni scurți și visa să colinde, ca și eroul său, prin ținuturi sălbatice și misterioase.

Care tînar nu l-a cunoscut și nu l-a îndrăgit pe Vania Solnțev, băiețelul isteț din „Fiul regimentului”? Și cine nu s-a gîndit mai tîrziu cu admirație la jocul atât de sincer cu care micuțul Iura Iankin a interpretat acest rol dificil?

Mulți s-ar fi așteptat ca Iura — astăzi un tînar trecut de vîrsta adolescenței, să fi îmbrățișat cariera de actor. Dar, așa cum se împlinse adesea, atunși la vîrsta cînd trebuie să-și aleagă o carieră, micuții actori de altădată urmează îndemnul altor chemări, mai puternice, spre care sînt mai multe incli-

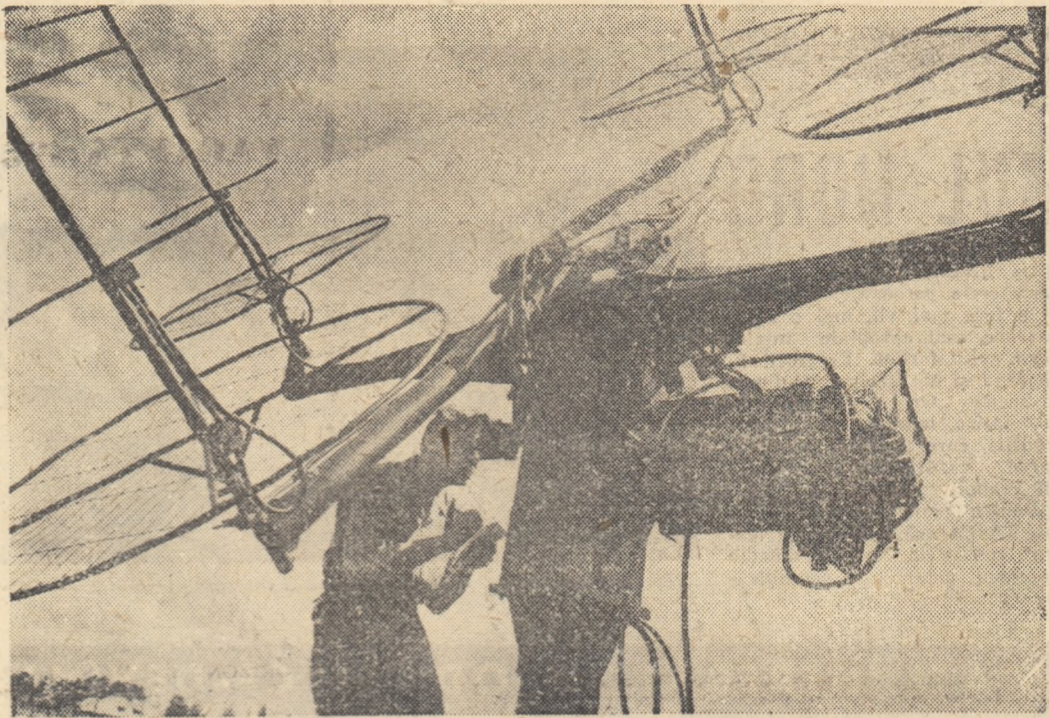
pentru rolul lui Kostia Șişkin, din filmul „Doi prieteni”, ecranizare după romanul lui Nosov „Viața Maleev la școală și acasă”. După multe încercări nereușite, s-au hotărît să viziteze cîteva școli. Și iată, într-o dimineață într-una din sălile școlii nr. 58, asistînd la ora de matematică, în timp ce privirile lor cercetau cu atenție fizionomiile copiilor. Deodată, o surpriză: un puști, certat probabil cu colegul de bancă se pregătea tocmai să împodobească caietul acestuia cu o pată de cerneală. Colegul i-a surprins la timp intenția și i-a anihilat-o cu o lovitură rapidă. Puștiul a întors capul și... colaboratorii studioului au avut revelația interpretului atât de căutat. Băiețelul acela cu nasul cîrn, cu ochii mari și obrazul pistriuiat, minjît tot de cerneală, era o întruchipare ideală a lui Kostia Șişkin.

Așa a fost descoperit Vova Gușkov, puștiul dintr-o două, care avea să-și creeze pe neuitatul erou al filmului „Doi prieteni”. Cariera cinematografică a lui Vova nu s-a oprit însă la acest film. El a interpretat și rolul principal, acela al micului

Evgheni Urbanski în rolul lui Vasili Gubanov din marele film sovietic „Comunistul”.

rampa și ecranul

La Observatorul Central de aerologie din Moscova.

Mașina de construit case

Revista societății „Tehnică molodiei” a publicat anul trecut articolul „Combina de construit case” care preconiza crearea unor mașini menite să mecanizeze în întregime operațiile de zidire. În articol se vorbește despre „combina de construit case” propusă de doi constructori ai hidrocentralei de la Stalingrad: tânărul inginer A. F. Minocici și fratele său, mecanicul N. F. Minocici. În nota redacțională care însoțea acel articol, se spune: „Nu poate exista nici un fel de îndoaială că această problemă, ridicată de viața însăși, va fi rezolvată cu succes în viitorul cel mai apropiat...” Și iată că acum, după un an, aceeași revistă a publicat un articol în care nu e vorba de proiecte, ci despre mașina de construit case, construită de inginerii V. F. Popov și I. M. Tălkovici din Moscova, mașină care automatizează aproape în întregime procesul de construire a caselor cu mai multe etaje, din cărămidă sau alte materiale de construcție.

Pe șoseaua Otkritoe din Moscova, e în curs de construcție o casă din cărămidă, care va purta numărul 24... Deasupra șantierului se încrucișează comenzile:

— Atențiune!... Fiți gata!... Comenzile sînt transmise din cabina unei mașini uriașe, nemăvăzută pînă acum, unde, în fața panoului de comandă, se află inginerul E. D. Romanov. Acesta dirijează, cu ajutorul a neamărate pirghii și butoane de pe tabloul de comandă, cele 33 de motoare ale mașinii.

La semnalele transmise de la tablou, motoarele pornesc și mașina înaintează pe șinele platformei de construcție. De șantier se apropie un autocamion plin cu cărămidă. Un mecanism special descarcă cărămidile și le trimite automat spre un elevator. Acesta poate transporta cărămidile la înălțimea dorită. Tot el le trimite, pe o bandă rulantă specială, spre mecanismul de zidire. Mortarul e adus la locul turnării prin furtunuri. Descărcarea cărămidilor și transportul mortarului cer numai câteva minute. Un mecanism special așează cărămidile. Prin fața lui circulă și dispozitivul pentru întinderea mortarului, secondat de mistrii mecanice care întind mortarul.

În cabina de lucru, alături de inginerul Romanovici se află doi zidari, așa numiții „finisori”. De aici, din cabină, ei potrivec cărămidă, lasă goluri în zid pentru uși și ferestre. Autorii mașinii plănuiesc o nouă perfecționare a mașinii, datorită căreia se va putea renunța și la muncă zidarilor finisori.

Pe șantierele unde se construiește cu ajutorul noii mașini nu există schele, deoarece muncitorii și inginerul stau în cabina de comandă, care se înalță odată cu zidăria. Cînd vine timpul lucrărilor de montare, intră în funcțiune macaraua electrică cu cărucior. Ghiara ei puternică apucă blocurile de uși și ferestre și le așează la locul cuvenit. Apoi se montează pereții despărțitori și planșurile. Tot mașina montează și blocurile instalațiilor tehnico-sanitare. Într-un cuvînt, întreaga operație se desfășoară

după ultimul cuvînt al tehnicii moderne.

Noua mașină de construit case poate înălța un bloc cu patru etaje în 50—60 de zile. Casele din panouri mari prefabricate sînt montate de trei ori mai repede.

La înfățișare, mașina seamănă cu o gigantică macara portală cu două punți orizontale. Pilonii verticali, adică picioarele, sînt niște construcții metalice suplimentare pe care mașina se poate înălța la peste 30 de metri de la pămînt. Unul din cele mai importante ansamble ale mașinii este căruciorul mobil cu teleferic avînd o capacitate de cinci tone. Cu ajutorul lui, se pot transporta încărcăturile de cinci tone în orice punct al construcției. Pen-

tru descărcarea materialelor și pentru transportarea lor pe șantier, a fost prevăzută un mecanism foarte simplu și original. Pe virful pilonilor verticali sînt instalate două brațe cu rotație completă, fiecare avînd o capacitate de cinci tone. În felul acesta, „mîinile de oțel” ale mașinii ajung în orice punct al șantierului.

Elaborînd proiectul mașinii, inginerii au calculat că pentru un bloc cu patru etaje sînt necesare 1.200.000 de cărămidă. Dacă în procesul de construcție se folosesc mecanisme de construcție obișnuite, pentru așezarea unei cărămidă e nevoie de un minut. Deci pentru construcția unui bloc este nevoie de 1.200.000 de minute. Mașina descrisă aici reduce de zece ori consumul de muncă fizică. La înălțarea unei case de locuit cu ajutorul macaralei-turn se cheltuiesc 1,5 zile-om pe metrul cub de clădire. Noua mașină reduce și acest indice de trei ori.

Primele rezultate arată că această mașină înseamnă un pas important pe calea spre rezolvarea unei sarcini economice de mare însemnătate: mecanizarea la maximum a proceselor de construcție.

N. Iarșev

„Drumeții veseli” din Timișoara

Printre acțiunile reușite organizate în ultima vreme de Consiliul regional A.R.L.U.S. Timișoara se înscrie și concursul „Drumeții veseli”, cîștigat de elevii clasei a X-a B de la Școala Medie nr. 3. Tema concursului, menită să lărgescă orizontul de cunoștințe generale al elevilor, a fost „Influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie asupra mișcării muncitorești din țara noastră”.

După terminarea competiției de istorie, „Drumețele veseli” de la Școala medie nr. 3 au pornit în excursia ce le-a răsplătit rivna cu care s-au pregătit pentru concurs. Însoțite de diriginta clasei, elevii dintr-a X-a B au cutreierat, în zilele de 7 și 8 iulie, câteva locuri pitorești din regiunea Timișoara.

După un scurt popas la Orșova, pornind cu autocamionul pe șosea de-a lungul Dunării, „Drumețele veseli” au sosit la Ada-Kaleh, insula care constituie un punct de atracție pentru turiștii din întreaga țară și chiar de peste hotare. După ce și-au

îndestulat ochii cu priveliștile acestui „ținut în care leandrii cresc cît liliacul, iar trandafirii ca la Kazanlik” — cum povestea una dintre participantele la excursie — și după ce s-au minunat, la moschea, de covorul imens de 144 de metri pătrați, cîntărind o jumătate de tonă, drumețele au pornit mai departe.

S-au oprit tocmai la Cazane, unde au zăbovit în fața uriașului fluviu ce pare că fierbe, croindu-și drum peste puzderia de stînci ce-i împănază albia. Aici, „Drumețele veseli” din Timișoara și-au luat rămas bun de la Dunăre, dar și-au continuat excursia. Ultimul popas l-au făcut la Băile Herculane. Au vizitat „Grota Haiducilor”, „Cele șapte izvoare” și s-au plimbat pe malul năvalnicilor ape ale Cernei.

Seara, puțin obosite dar foarte veseli, elevii timișoreni s-au întors acasă cu sufletul plin de mulțumire și cu impresii care le vor stăruia multă vreme în minte.

D. M.

Poșta redacției

La cererea numeroșilor concurenți termenul de pre-dare a soluțiilor la concursul „Croaziera prieteniei” se prelungește pînă la 10 august a.c. Tragerea la sorți a premiilor va avea loc la 17 august a.c. în orașele reședințe de regiune. Ora și locul unde va avea loc tragerea la sorți vor fi anunțate prin presa locală.

LUCIAN GROSU — Tg. Ocna. 1 — Da. 2 — Nu. 3 — Indicați titlurile olimpice sau recordurile mondiale, pe probe. 4 — Se vor indica numai numele autorilor de note de călătorie apărute în volum sau broșuri separate. 5 — Nu. 6 — Prin tragere la sorți.

VALENTIN BEREZOVSCHI — Craiova. 1 — Nu. 2 — Comisiile de triere din regiuni vor fi instruite în mod corespunzător. 3 — De ce nu? 4 — Firește, numai recorduri omologate. 5 — În principiu, da.

VICTOR GH. BARBULESCU — Baia de Aramă. 1 — Nu. 2 — Da. 3 — Data de 10 august este ultima zi în care pot fi expediate dezlegările (data poștei).

Dr. L. FLORU — București. Titlul baletului nu este cel presupus de dv.

E. HORNSTEIN — București. Am publicat erata cuvenită.

CONSTANTIN VOINEA — Rușii lui Asan. 1 — Puteți cumpăra suplimentar caiete cu jocuri din care să decupați cu-poane pentru punctele ce întrec totalul de 60. 2 — Da, într-un singur plic.

GIACOMO SALZATTI — Pitești. 1 — Da. 2 — Confirmarea o vom da după închiderea concursului. 3 — Firește, sînt valabile ambele variante. 4 — Soluția corectă trebuie să o găsiți singuri!

STUDENT — București. 1 — Expresiile „concurenții care au înfrunțat cele mai multe puncte” și „concurenții care au înfrunțat același număr maxim de puncte” exprimă unul și același lucru. 2 — Puteți fi înștit: la atribuirea premiilor se va observa o obiectivitate maximă.

SILVIU POSMAG — Sint Andrei. De ce credeți că merităm să vă privilegiem, indicîndu-vă sau confirmînd soluții? Data o aveți în caiet.

ADRIAN MAIER — Oțelul Roșu. 1 — Nu. 2 — Da, puteți adăuga oricîte taloane. 3 — Nu. 4 — Firește.

LEONTE CIOBANU — Beșteoia. Aveți răbdare, și fie că veți lua parte la croazieră, fie că veți citi în revistă o relatare asupra desfășurării ei. Punctele se adună pur și simplu, nu sînt trecute prin nici un fel de calcule.

Ing. PAUL TRIHUB — Iași. 1 — Vedeți răspunsul adresat tovarășului C. Voinea. 2 — Nu. 3 — Un careu avînd greșite „un cuvînt, maximum două” nu poa-

te fi considerat nici „dezlegat 99 la sută” și nici „se greșește puțin”. 4 — Depinde. 5 — Nu.

MARIA BARBULESCU — București. — Pentru 100—120 de puncte, trimiteți 5—6 taloane. 2 — Premiile nu sînt transmisibile. 3 — Bine înțeles că nu se poate să vă destăinăm un cuvînt cuprins într-un careu din concurs!

GH. IONESCU — Ploești. 1 — Da. 2 — Sigur că da. 3 — Soluțiile trebuie să le găsiți singuri.

JENICA CONSTANTINESCU — București. Vedeți răspunsul adresat tovarășului C. Voinea.

CAROL PETER — Craiova. Vă va răspunde personal adresantul scrisorii dvs.

MIHAIL DUNGEANU — Orașul Stalin, VASILE DUMITRU — Ghimpa și GHEORGHE PIRVUICA — București. Vă mulțumim pentru aprecieri și sugestii. Vom căuta să ținem seama de ele în alcătuirea planurilor tematice ale revistei.

STANCU BOLNAVU — Constanța. Vedeți informația publicată în pag. 10 a numărului 695, din 11 iulie. Actrițelor Tatiana Pilețkaia și Tatiana Samoilova le puteți scrie pe adresa: U.R.S.S., Moskva, kinostudia „Mosfilm”.

A. BOLOHAN — Orașul Stalin, VASILE BOGDAN — Botoșani și HENRIC HARALAMBIE — București. Adresați-vă unei reviste literare.

OCTAVIAN META — Timișoara. — Ne pare rău, dar articolul e nepublicabil.

ROZE MARIE SCHUSTER — Alba Iul'a. Rezervele noastre de numere vechi s-au epuizat.

RADU ZAHARIE — Sărăceșu. Deoarece „așa cum singur remarcați, lucrarea propusă de dv. nu este un articol ci, o carte, vă sfătuim să vă adresați unei edituri, eventual „Cărții ruse”.

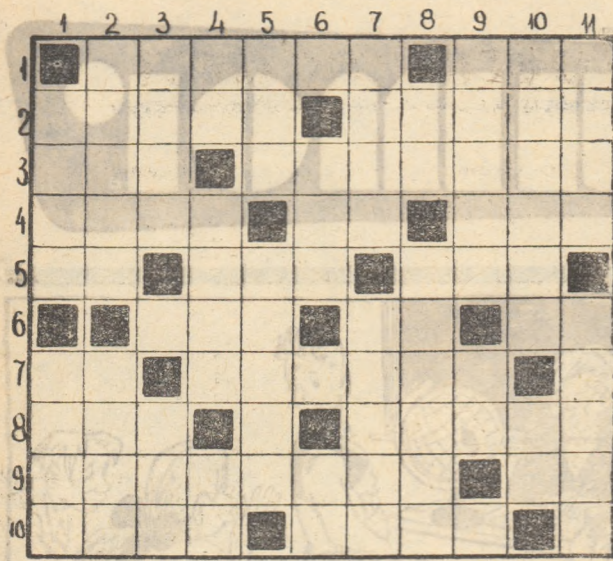
ALEXANDRU UNGUR — Că. lărași. Vom căuta să ținem seama de dorința dv. Pînă una alta, citeva amănunte: Turismul „Belka” („Veverița”) nu a intrat încă după cîte știm, în producția de serie. Limuzina „Voica” (construită de Z.I.L.) are un motor de 70 C.P., viteză 100 km pe oră, consum 9 l pe 100 km. Confort sporit: ventilație, încălzire, radio, suspensie perfecționată etc.

Incheind la

ADAS

ASIGURARI DE VIATA realizate!

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- și
- participați la tragerile lunare de amortizare

FLUVIILE LUMII

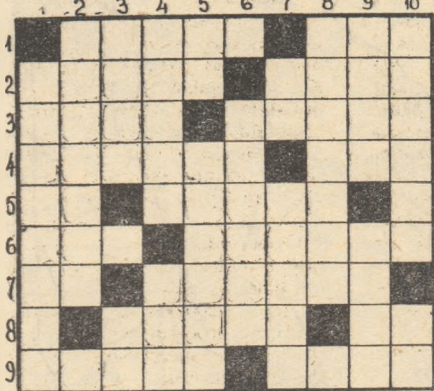
ORIZONTAL: 1) Trece prin Londra — Pachetul moldoveanului 2) Udă Roma — Riu în Georgia de vest 3) Agronomie... abreviată — Fluviu african 4) Mai mult decât rofoei — Lac african — Fluviu siberian 5) Material pentru maioneză — Trece prin Hanovra și se varsă în Marea Nordului — Afluent al fluviului Oka 6) Riu în U.R.S.S. — Străbate nordul Italiei — Se oglindește în Nil 7) Vechi oraș chaldean — Se varsă în Baikal 8) Izvorăște din masivul Saint-Gothard — Legați 9) Traversază Peru și Brazilia și se varsă în Atlantic — Argint 10) Se varsă în Marea Laptev — Fluviu în Sumatra.

VERTICAL: 1) Fluviu spa-

niol — Desparte două continente 2) Fratele Eufratului — Jongleriile poetului 3) Fluviu în insula Lucon (Filippine) — Caută iapa și el călare pe ea (Anton Pann) 4) Mere! — Trece prin „Orașul lumină” — Riu în Maroc 5) Literă cirilică — Fluviu în Sumatra 6) Afluent al Dună-

rii — Unu de treflă! 7) Fluviu italian — Fuduli cu evantai 8) Iliia Ehrenburg — Fluviu suedez 9) Suprafață agricolă — Riu pe care e situat orașul Zlatoust 10) Se varsă în Marea Laptev — La izvorul Tamisei... 11) Prelungiri ale protoplasmei — Udă Verona și se varsă în Adriatică.

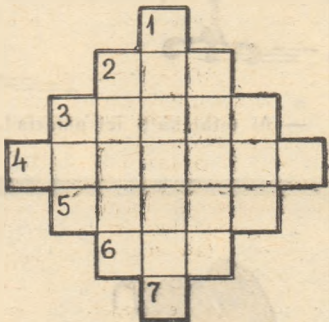
SA FACEM HAZ

ORIZONTAL: 1) Te face să rzi — Cind rzi cu gura pină la urechi 2) Remarcabil comic sovietic — Comici 3) Dietă pentru cei ursuzi — Citeodată rzi chiar și din... 4) Estrada unui apartament — Romancier portughez (m. 1900) 5) Editură liiputană — Ies ca din pământ 6) Veselie la superlativ — Lichefiată... de ris 7) Dacă adaugi „tot”, rzi de el! — Chirurgie aritmetică 8) Glumă abia gustată — Intrebare laconică 9) Mi-găleala croitoresei — Scinteile geniului.

VERTICAL: Un ris... athletic 2) Rsete la rampă 3) Cerculeț de fier la capătul osiei — Intre cal și călare 4) Nefericitul tată al Rusalkai — Aversă la domiciliu 5) Patru în trei bețe! — Ris în versuri și cu usturime (pl) 6) Aștia din naștere și-au cam luat nasul la purtare! 7) A treia pe portativ — Impingi cu talpa pe pedală 8) Un vis fantastic 9) Iși permite să facă glume cu tine — Nici nu ride, nici nu plînge 10) „Ride ciob de oală spartă” — Pereche.

ROMB

ORIZONTAL: 1) Potcoavă 2) Oraș în Peru 3) Anotimpul alb 4) Patria lui Taras Sevcenko 5) Oraș bănățean 6) Lugo-jana 7) Frunța alfabetului

VERTICAL: La fel.

ȘAH ■ ȘAH ■ ȘAH ■ ȘAH ■ ȘAH

REPREZANTANȚII U.R.S.S. LA TURNEUL INTER-ZONAL PENTRU CAMPIONATUL MONDIAL

La 5 august va începe la Porto Rof, pe coasta mării Adriatice, turneul inter-zonal pentru Campionatul mondial de șah. Este vorba de o competiție deosebit de importantă, atât prin valoarea participanților, cât și datorită mizei mari care este pusă în joc: conform regulamentului Federației Internaționale de șah, primii cinci clasaf vor lua parte în 1959, alături de fostul campion mondial V. Smislov și de marele maestru P. Keres; la turneul „candidaților” care va deserna pe viitor adversar al lui Botvinnik în meciul pentru titlul de campion al lumii, care va avea loc în 1960.

La această mare competiție, Uniunea Sovietică va fi reprezentată de patru jucători: campionul unional Mihail Tal și marii maștri D. Bronstein, T. Petrosian și I. Averbach. Numele acestea sînt bine cunoscute în lumea șahistă datorită succesorilor remarcabile înregistrate de purtătorii lor în marile turnee din ultimii ani. Este suficient să amintim că Tal a câștigat de două ori consecutiv campionatul U.R.S.S., iar la ultimele două campionate mondiale studențești a realizat cel mai bun rezultat la prima masă. Marele maestru D. Bronstein are un palmares impresionant: învingător în două turnee inter-zonale (Stockholm 1948 și Göteborg 1955), învingător în turneul candidaților de la Budapesta 1950, iar în 1951 egal în meciul pentru campionatul lumii cu M. Botvinnik. Aceasta ca să nu mai vorbim de nume-

roasele premii obținute (I la Belgrad 1954, II-IV cu Keres și Reshevsky la Zürich 1953 etc.). Tigran Petrosian este unul dintre cei mai constanți mari maștri sovietici. Numele lui e întâlnit întotdeauna în primele locuri, atât în campionatele unionale, cât și în concursurile internaționale. Stilul pozițional precis, amintind pe cel al lui Capablanca, face ca obținerea unei victorii asupra lui să constituie o raritate.

În sfârșit, Iurii Averbach este teoreticianul amator-ului sovietic. Autor al unui tratat extrem de valoros asupra jocului de final, Averbach îmbină profunde cunoștințe teoretice cu un joc precis și inventiv, care l-a adus pînă acum multe succese, între care și titlul de campion al U.R.S.S. (în al 21-lea campionat, Kiev 1954).

Cu asemenea reprezentanți, Uniunea Sovietică va lua parte cu succes, ca și în inter-zonalele precedente, la lupta pentru calificarea în turneul candidaților, deși de dată această componența concursului este mai tare ca oricind (Panno, Sanguinetti și Rossetto din Argentina, Reshevsky și Fischer din S.U.A., danezul Larsen, islandezul Olafsson, iugoslavii Gligoric și Matanovic, maghiarul L. Szabo, rehi Filip și Pachman), ca să nu numărăm decît pe cei mai preeminenți dintre participanți! Aceasta însă nu poate decît să bucore pe amatorii de șah, care vor avea ocazia să urmărească o întrecere de mare anvergură cu partide deosebit de interesante.

SOLUȚIA PROBLEMEI nr. 15 (G. Svatov)

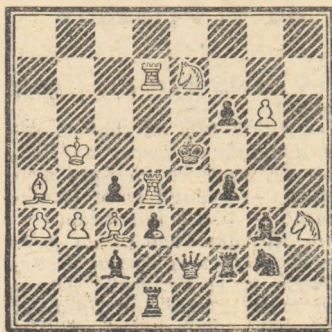
S-ar părea că problema (Alb:

Rf2, Db1, Ta6, Nb8, Ne8, Ca5, Ppc3, d4 Negru: Rd5, Tf4, Cf5, Ng8; Pp.b2, f3. Mat în 2 mutări) se rezolvă ușor prin 1. Dd3 cu amenințarea 2. c4 mat. Aceasta este însă o cursă. Negrul nu joacă 1... T:d4 la care urmează 2. D:f5 mat, ci 1...Cd4 și la 2. Dc4 regele negru fuge la e4. Soluția este 1. Ta6-c6! după care survine o poziție de zugzwang: negrul pierde fiindcă este obligat să mute: 1...T:d4 2. D:f5 mat; 1...Cd4 2. c4 mat; 1...C — pe alte câmpuri 2. Td6 mat; 1...Te4 2. Da2 mat; 1...Ne6 2. Tc5 mat.

PROBLEMA nr. 17

L. Zagoruiko și L. Loșinski

Premiul II-III la concursul internațional al revistei „Magyar Sakkélet”

Mat în 3 mutări

(Alb: Rb5, Td4, Td7, Na4, Nc3, Ce7, Ch3, Pp.a3, b3, g6. Negru: Re5, De2, Td1, Tf2, Nc2, Ng3, Gg2, Pp.c4, d3, f4, f6)

SOLUȚIILE CONCURSULUI NOSTRU „VACANȚA 1958 LA MOSCOVA”

NOAPTE DE MAI (10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Speriați—G. 2) Topfrecanu. 3) Elin—Oarba. 4) Lac — Opta — R. 5) Eres — Er — Sd. 6) A — Perete. 7) C — Pași — Ore. 8) Atlas — Saram. 9) Rar — Puf — Ti. 10) Nici — Roman. 11) An — Amina — E. 12) Valsa — Iris. 13) A — Acid — Iac. 14) Luna — Astru.

ARITMOGRIF TEATRAL (5 puncte)

ORIZONTAL: Azilul de noapte — Pădurea — Neisprăvitul — Tania — Revizorul — Pescărușul — Aripi — Căsătoria — Baka — Ploșnita — Trei surori.

VERTICAL: Lupii și oile.

ROMB (5 puncte)

ORIZONTAL: 1) S. 2) Pac. 3) Peron. 4) Saratov. 5) Cotor. 6) Nor 7) V.

ZBOARĂ COCORII (10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Viața. 6) E. cran. 7) Regia. 8) Ofensa. 10) Si. 11) Is. 13) Cat. 15) Canatal. 18) Ame. 19) Lie. 20) Oana. 21) Cil. 22) Sena. 24) Ro. 26) Oia. 27) Vo. 28) Batalov. 32) Coz. 33) Sovietic. 35) Zi. 36) Ovația. 38. No. 39) Nipon. 41) Refaț. 42) Larionova.

VERTICAL: 1) Veronica. 2) Icef. 3) Argeș. 4) Tainică. 5) Anas. 9) Altai. 12) Samoilova. 14) Atlas. 16) Realizat. 17) Leonov. 21) Cocor. 23) Evoie. 24) Rozov. 25) Ovina. 28) Beor. 29) At. 30) Tino. 31) Acin. 33) Sif. 34) Ina. 37) Ta. 40) O.

PUȚINA GEOGRAFIE (10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Odesa — Pina — Os. 2) Never — Osetina. 3) Erevan — Egee — R. 4) Gura — Eston — St. 5) Atestat — Ialta. 6) Asti — Aru — Oas. 7) V — Torent — Inv. 8) Ol — Parc — Cadru. 9) Paros — Usturoi. 10) Stîlpi — C — Zapf. 11) Eia — Oltava — Oa. 12) Andaluția — Ili

SPORT (10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Spartachada popoarelor. 21) Piscina. 22) Tri-bune. 23) Dinamo. 24) Ose. 25) Uriasa. 27) Neta. 28) Raza. 30) Static. 31) Ita. 33) Traseu. 35) Scor. 39) Un 40) Etate. 41) Sportivi. 44) Cv. 45) La. 46) Iba. 47) Non. 48) Iaht. 49) Sall. 50) Sut. 52) Ea. 53) Trezit. 54) Ra. 56) Muratova. 63) Inof. 66) Suliță. 67) Zibina. 73) C.C.A. 76) Natatie. 77) Mișa Krivono-sov.

VERTICAL: 1) Sport. 2) Pissareva. 3) Așezat. 4) R.C. 5) Tir. 6) An. 7) Caut. 8) Itif. 9) Anad. 10) Disc. 11) Aba. 12) Pu 13) On. 14) Pe. 15) Ad. 16) Ring. 17) Ene. 18) Latîmna. 19) Omăț. 20) Ro. 26) Ra. 29) Asalt. 30) Sue. 32) Alinița. 34) Eta. 36) Cs. 37) Opi. 38) Robust. 42) Ra. 43) Volei. 44) Ciukarin. 49) Ste. 51) Ur. 55) Ana. 57) Uși. 58) Rue. 59) Al. 60) Tim. 61) Oti. 62) Vas. 64) Ot. 65) Ta. 67) Z.K. 68) Ir. 69) Bi. 70) Iv. 71) Nou. 72) An. 73) Co. 74) Co. 75) Av.

SATELITUL ARTIFICIAL (10 puncte)

ORIZONTAL: 1) A.G.I. 3) Sputnik. 8) Li. 9) Spatiu. 10) Tone. 12) Lac. 14) Ibidem. 16) Po. 17) Toma. 18) An. 19) Us. 21) Vis. 22) Emo. 23) Dur. 25) Si. 26) Ucis. 27) Inimi. 29) Laika. 33) N.F. 34) Nesfârșite. 36) Ste. 37) Eti. 38) Lansa. 39) Te. 41) Lt. 42) Taa. 44) Arsi. 45) Rem. 46) Ta. 47) Egalat. 49) Itom. 51) Zine. 52) Ioni. 53) Etan.

VERTICAL: 1) Altitudine. 2) Glob. 3) Sp. 4) Pălmasi. 5) Uta. 6) Ti. 7) Nu. 9) Sedov. 11) Niț. 13) Ionosfera. 15) Emisi. 16) Pământ. 20) Sunet. 22) Ec. 24) Rîși. 26) Ua. 28) M.F. 29) Ls. 30) Ail. 31) Italiani. 32) Kent. 35) Rotatii. 36) Satelit. 40) Erato. 43) Umană. 45) Raze. 48) Ten. 50) On.

REPUBLICILE BALTICE (10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Ligo—Tallin. 2) Ana Sakse — Ne. 3) Tartu — Ivi — R. 4) Illeda — Eroii. 5) Si — Eln — S. 6) Ama — U — Sal. 7) T — Alini — Vef. 8) Euripide — Ti. 9) Sait — Eston. 10) Lituania — Ni. 11) Atesta — Uite.

ARITMOGRIFUL FLUVIILOR (10 puncte)

Iana — Amur — Kuban — Don — Ural — Nipru — Enisei — Lena De la A la B Amudaria.

RIMSKI-KORSAKOV

Pe linia cinstirii marilor personalități ale omenirii, poșta sovietică a emis recent, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la moartea compozitorului rus N. Rimski-Korsakov, o marcă poștală comemorativă.

În valoare de 40 kopeici, marca e de culoare brună sau albastră și a fost pusă în circulație la data de 5 iunie.

PLOAIE...

Cu toate că sînt obișnuși să întâlnească pe mărci subiecte variate, înfățișînd omul și natura sub aspectele cele mai interesante, filateliiștii n-au prea avut pînă acum ocazia să colecționeze mărci reprezentînd unul din fenomenele cele mai obișnuite ale naturii, și anume ploaia.

De data asta, o marcă Japoneză originală și foarte reușită din punct de vedere

grafic ne pune față în față cu ploaia.

Marca, emisă cu prilejul „săptămîni filateliei” evitînd subiectele convenționale, obișnuite în asemenea împrejurări, reproduce o pictură delicată pe lemn, care înfățișează o gheisă sub umbrelă, pe vreme de ploaie.

Subiectul ales este specific național, iar lucrarea în sine este o operă de artă datorată lui Tōrii Kiyonaga (1752—1815).

GALERIA DE LA DREZDA

Gestul generos al Uniunii Sovietice, care a restituit Republicii Democratice Germane neprețuitele comori artistice ale Galeriei de la Drezda, a prilejuit emiterea a două serii deosebit de frumoase în R. D. Germană, reprezentînd tablouri celebre din colecțiile Galeriei.

În afară de aceste două serii, apărute respectiv în anul 1955 și 1957, semnalam și o reușită stampilă folosită de poșta, care reprezintă profilul clădirilor istorice ce adăpostesc Galeria.

T

renul se lăsa încet. Dincolo de fereastra vagonului se perindau copaci inverziți, stâlpi de telegraf, ogoare. O ploaie sâcătoare batea piezis în geam.

Într-un compartiment ședeau patru călători cu ochii întinși la fereastră, de parcă i-ar fi interesat grozav ploaia care se înțețea mereu. Tăceau.

Cel dintâi începu să vorbeas-

bărbat: „Cine-i acolo?” Zice: „Eu, Ivan Semionici!”

— Iartă-mă, te rog. — îl întrerupse locotenentul, — dar a-dineaori ai spus că-l chema Kostea, și acum îi zici Ivan Semionici.

— N-are nici o importanță și cu Ivan Semionici s-a întâmplat la fel. Da... Glasul îi răspunde: „Nu cunosc pe nimeni cu numele ăsta”. Zice: „Bine, bine, dar eu sint stăpînul iocinței, bărbatul Katiei”. „Iartă-mă, te rog — răspunde celălalt — dar bărbatul Katiei sint eu”. Prietenului meu să-l vină rău, nu alta: „Cum așa, de cînd?” Alălalt îi răspunde mîndru: „De trei luni”.

— Ei, na...

— Nici un „ei, na”. A făcut Grișa al meu stînga împrejur și-a plecat.

— Care Grișa? Ai spus Ivan Semionici!

— Da' ce importanță are?! Și cu Grișa s-a întîmplat la fel. Așa că du-te, du-te!... Totuși, nu era rău să fi trimis o telegrama.

toți prietenii; între timp fusu-său a crescut, s-a făcut măricel. Mama zicea că seamănă cu tata, tata zicea că seamănă cu mama, dar cînd băiețelul a împlinit trei ani, toată lumea și-a dat seama că seamănă leit cu milițianul din colț, chiar din fața ferestrei lor... Cum îl cheamă pe băiatul dumitale?

— Andriușa, — spuse locotenentul mohorit.

— „Eh, Andriușa, să nu mai fim triști!” — începu să cînte cetățeanul, dar văzînd că nimeni nu-i ține isonul, tăcu și-și aștinzi privirea pe fereastră.

După un timp, locotenentul o întrebă pe tînăra care ședea în fața lui:

— Mergi departe?

— La Moscova.

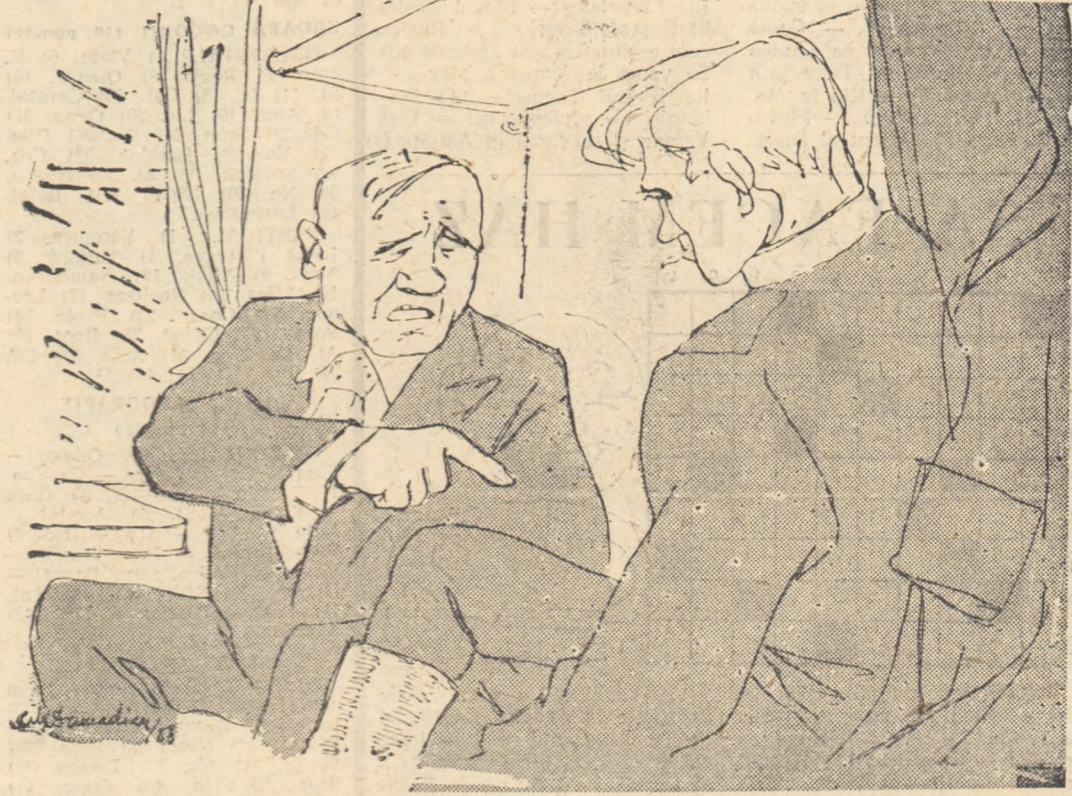
— La părinți?

— Nu. N-am pe nimeni la Moscova. Logodnicul meu e internat acolo într-un spital... Trebuie să iasă în curînd. Mă duc să-l văd.

— Foarte bine! Foarte bine!

— încuviință locotenentul.

— Scrie că i-e dor, — spuse fata.

desen de CIK DAMADIAN

că un bărbat de vreo treizeci și cinci de ani, îngrijit îmbrăcat într-un costum gri și cravată albastră cu picățele roșii. Își rotunji gura, scofînd un rotocol de fum, și rosti gînditor:

— După cum se vede, te duci acasă. Nu?

— Ba da, răspuse vesel un locotenent, cu medalia „Pentru vitejie” prinsă în piept. Comandantul mi-a dat o permisie. De patru ani nu mi-am mai văzut nevasta. Patru ani, nu glumă!

— Va să zică, zbori ca vîntul? „Merg, merg, merg la ea, la iubita mea?” Așa-i?

— Chiar așa, — spuse locotenentul și zîmbi.

— Da' telegramă i-ai trimis?

— Nu.

— Fleacuri! — spuse locotenentul.

Se așternu tăcere.

— Dar copii ai? — întrebă bărbatul în costum gri și cravată albastră cu picățele roșii.

— Am, — răspuse mîndru locotenentul. — Mi s-a născut un fiu. Numai că eu nu mai

— Toți scriu așa, — se amestecă în vorbă bărbatul în gri, cu cravata albastră. — N-au ce face și scriu... Am avut și eu un prieten la spital care mi-a povestit că bolnavii de acolo aveau cîte cincisprezece adrese fiecare și fiecare scria la toate cincisprezece, și de la toate primea fotografii. Cîte unul mai incurca adresele și-n loc de Mania scria Sonia, în loc de Tania — Leolia... Cîte nu se întîmplă.

Și iar se lăsă tăcere.

Alături de tînără ședea un bărbat în vîrstă, cu ochelari pe nas. Tot timpul se uita la ceas și se vedea că e nerăbdător.

— Ce încet merge trenul ăsta! — rosti în cele din urmă, nemaiputîndu-se stăpîni. — Nu

DAȚECARE ÎN GRI

— Foarte rău.

— De ce? M-am gîndit să-ți fac o surpriză. Nu știe nimic, nici nu s-așteaptă și deodată se trezește cu mine acasă. Are mai mult farmec așa...

— Da, foarte mult farmec. Cînd sosești? Dimineața?

— Nu. Seara...

— Și mai bine: vîi acasă și acolo dai de un cavaler al nevastăi dumitale.

— Ce cavaler? Ce vorbă-i asta?

— Nu trebuie să te miri așa. Uite, un prieten de-al meu, Kostea, a venit și el tot așa, în permisie, a bătut la ușa locuinței și i-a răspuns un glas de

schifă
de V. Poleakov

eram acasă... eram piecat peste graniță.

— Adică, vrei să spui că soția dumitale a născut un fiu...

— Ei, sigur că nu l-am născut eu, — adăugă voios locotenentul, — dar e fiul meu.

— Știi, am avut eu un prieten care lucra la trustul cîrîti.

Plecase și el de acasă pentru mai multă vreme și-n lipsa lui nevastă-sa a născut un fiu. S-a întors omul din del-zație. Era bucuros, fericit, se lăuda pe la

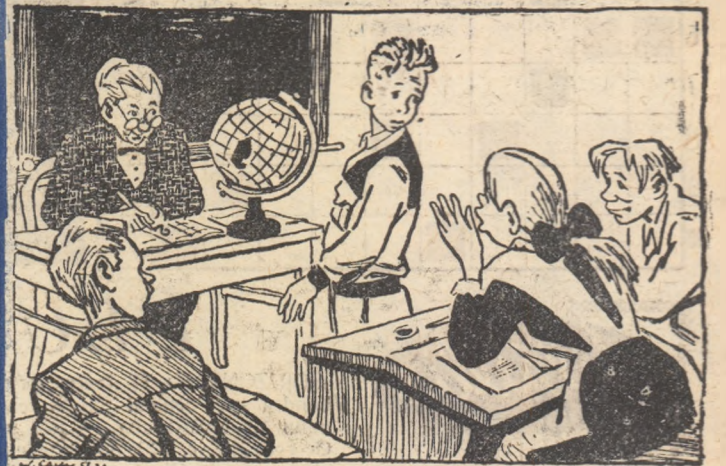
știu cînd o să mai ajungem la Riazan!

— S-ar putea să nu ajungem, — își dădu cu părerea omul în gri. — Dacă, bunăoară, se întîmplă o nenorocire.

Un prieten de-al meu, un medic, a mers și el cu trenul, ca și noi, locomotiva a deraiat și toată garnitura s-a făcut zob. Nicî oscioarele nu i le-au mai găsit. Da. Cîte nu se întîmplă...

Iar tăcere. Și trenul mergea parcă și mai încet.

Cetățeanul în gri, cu cravată albastră, deschise geamantanul, scoase un pachet, îl deschise, trase din el o scrumbie și începu să irăulece.

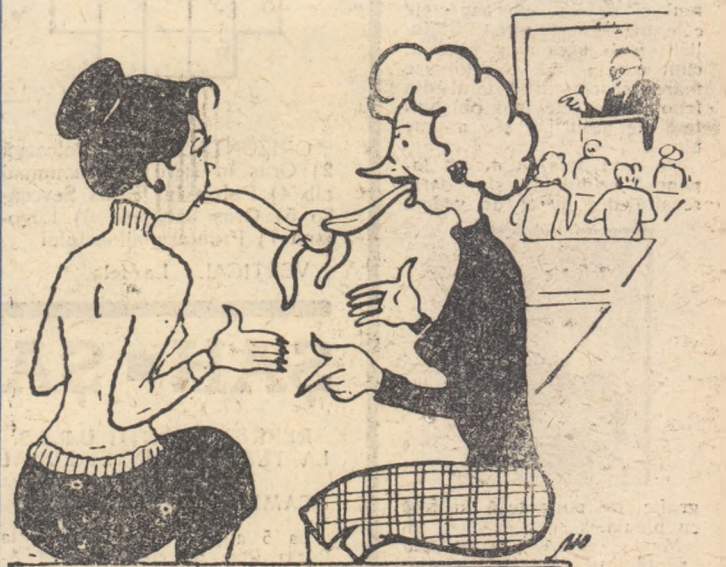
Nu s-a rotit cum trebuie și a luat un doi!

desen de L. SAMOILOV

— Ai uitat să-ți iei pălăria!..

desen de I. MAKARENKO

„Ultimele noutăți”

desen de I. MAKARENKO

— Da, — zice locotenentul. — Am avut și eu un prieten. Îi plăceau grozav scrumbiile. Acum însă nu se mai atinge de ele. De trei ani.

— De ce? — sări cetățeanul cu cravată albastră.

— A murit. S-a intoxicat de la o scrumbie și a murit.

Omul în gri fu cit p-act să se lenece. Scuipă dumaticatul într-o hîrtie și plecă să arunce scrumbia la coșul de gunoi.

Cei trei călători începură să rîdă. Se simțiră cu toții mai veseli și cu sufletul mai ușor.

— Ce indivizi sint pe lume!

— spuse bătrînul cu ochelari. — Ce plăcere o mai fi și asta să-ți tulburi pe alții și să le strecori în doiala în suflet?

— Fire ciudată, — răspuse locotenentul.

Trenul sosi în gara Miciurinsk la ora douăzeci și fix — după mersul trenurilor. Locotenentul zări prin fereastră o tînără așteptînd pe peron și strigă cît îl

finu gura: „Liza!” — apoi apucă geamantanul și într-o fugă coborî din vagon.

Tînăra se repezi spre el.

— Vasea! Vasea! E a treia zi de cînd vin la gară. Mi se tot părea că trebuie să sosești. Mama rîdea de mine: „Cum — zice — să vină omul, așa, pe nepusă masă!” Dar mie îmi sunca parcă inima... Vasea!... Iubitule!...

Locotenentul își luă nevasta de braț și porci cu ea spre ieșire. Apoi, deodată, puse geamantanul jos, își lăsă soția și alergă înapoi spre vagon. Se apropie de fereastră, se săltă în vîrfurile picioarelor și, văzîndu-l pe cetățeanul în gri și cu cravata în picățele, îi arătă umbra.

Celălți călători zîmbiră mulțumiți, iar cetățeanul în gri spuse:

— Ei, ce vrei... Cîte nu se întîmplă... Da... Numai că, vezi, nu se știe ce-o să fie mai departe.